

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fiume-utca 4-7. Telefon: 159-450, 352-550

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1972. szeptember 14.

bb 1. sallai és fürst dokumentumok a kmp emlékmúzeumában

i nn/mm hi bzs la

1972. szeptember 14.

a magyar munkásmozgalmi múzeum október 3-tól sallai imrével és fürst sándorral kapcsolatos dokumentumokat, muzeális emlékeket mutat be a kommunisták magyarországi pártjának visegrádi utcai emlékmúzeumában - mondotta esti béla főigazgató az mti munkatársának. a bemutatót az teszi időszerűvé, hogy az idén emlékeztünk meg az illegális kommunista mozgalom két mártirja halálának 40. évfordulójáról, s decemberben lesz sallai imre születésének 75. évfordulója. a dokumentumok tájékoztatnak az 1929. második felében kirobbant tőkés gazdasági válságról, a munkanélküliségről, a kmp 11. kongresszusának állásfoglalásáról. fotók, feliratok érzékeltetik a nép elégedetlenségét, az illegális mozgalom szerveződését, az élénkülő ellenállást, s annak keretében a legjelentősebb - 1930. szeptember 1-i - tömegmozdulást.

/folyt. köv./

M

- 1 -

bb 1. /sallai és fürst ... 1. folyt./bzs

különös érdeklődésre tarthat számot a felsorakozó tárgyi emlékek között a kmp - eredetiben látható - illegális nyomdája, ezt annak idején a kommunista és az ifjú proletár nyomásánál használták. a vitrinekben található a két jelentős lap eredeti stencillapjai és kéziratföredékei is. az akkori hangulatot, a kommunisták állásfoglalását fejezi ki egy ugyancsak eredeti felirat, amelyet „inog horthy, harmadik birodalma,, címmel terjesztettek. a dokumentumok között találjuk danyik jánosnak, az 1930. szeptember 1-i tüntetés halálos áldozatának szerszámaint is.

három tabló informálja a vendégeket a biatorbágyi vasúti katasztrófáról, az azt követően elrendelt statárium bevezetéséről, karikás frigyos, fürst sándor, sallai imre, kilian györgy letartóztatásáról. fotókópia számol be a sallai és fürst életének megmentéséért itthon és külföldön kibontakozott kampányról. iratkópiák és fotók segítségével követhetjük nyomon az ítélet kihirdetését, a kivégzést, a felháborodást, a horthy-rendszert, a fasizmus elitelését tükrözik a tárlaton szereplő sallai és fürst emlékjelvények, az 1931-32-ből való röplapok, a kmp illegális textil-jelvényei, s a „világ proletárjai egyesüljetekek!,, jelszóval himzett korabeli zászló. az emlékmúzeumban ott szerepelnek majd a viii. kerületi thék endre utca 32. számú házban berendezett illegális pártiroda eredeti butorai is. /mti/

bb 2. szeptemberi ibolyák

vid/ká bzs -cz

1972. szeptember 14.

tolna megye dombvidéki völgyeiben szeptember közepére tömegesen nyíltak ki az őszi kikerics halványlila színű virágai. fehér színű példányokkal is találkozhatnak a turisták a szekszárd és a száka környéki sötétvölgyi erdőben. ezen a tájon nem ritka tavasszal a fehér ibolya sem, valószínűleg a talaj vegyi összetétele okozza a kikerics elszíntelenedését is. egyébként nyílnak az erdei ibolyák is a szekszárdi dombvidéken. most van az ideje a barna pikkelyes nagy őzláb-gombáknak is. a magasra növő, más fajtákkal kevésbé összetéveszthető, izletes gombát zsák-számra szedik az őszi esők után. /mti/

- 2 -

bb 3. milyen módszerekkel korszerűsítetik a vállalatok a termelés szerkezetét? - a pénzügyminisztérium irányelvei

i st/tr ie bzs la

1972. szeptember 14.

a vásárlók igényei, s nem utolsósorban a hosszú távon is biztonságos és gazdaságos termelés immár kényszeríti a vállalatokat, hogy termékeik összetételét korszerűsítsék. ehhez azonban sokrétű elemző munka szükséges, mert a gazdaságosság kiszámításának nincsenek általános és mindenütt alkalmazható módszerei. az sem biztos, hogy a ma gazdaságosnak tartott termék néhány év múlva is az lesz, s lehetséges, hogy megfelelő racionalizálással kifizetődővé tehetik a jelenleg gazdaságtalan cikkek gyártását.

a közelmúltban a kormány is foglalkozott e kérdéssel, s határozata nyomán a minisztériumok értékelési módszereket dolgoztak, illetve dolgoznak ki a vállalati munka gazdaságosságának mérésére, a gazdaságossági sorrend vizsgálatára. e munkába most a vállalatok is bekapcsolódnak. intézkedési terveket készítenek a gazdaságosabb termelési szerkezet kialakítására. a cél az, hogy a gazdaságtalan termékeket visszazorítsák, vagy gazdaságosabbá tegyék, s minél több korszerű, nyereségesen értékesíthető terméket bocsássanak ki. e munkát a pénzügyminisztérium most kiadott módszertani irányelveivel is segíti.

a pénzügyi közlöny 18. számában közzétett irányelvek viszonylag nagy terjedelme is jelzi: igen sokféle tényezőt kell mérlegelniük a vállalatoknak ahhoz, hogy a legmegfelelőbb variánsokat megtalálhassák intézkedési terveik kidolgozásához. vizsgálniuk kell a termelés és értékesítés, a pénzgazdálkodás, a készlet - és álló eszközgazdálkodás helyzetét, napirendre kell tűzniük a munkaszervezés erőteljes korszerűsítését, tanulmányozniuk kell a nemzetközi piaci viszonyokat, szem előtt tartva az ország nemzetközi kötelezettségeit.

a termelés és az értékesítési lehetőségek egybevetésekor nem elegendő csupán a jövedelmezőséget vizsgálni, a vállalatoknak is érdekük, hogy a felfuttatott termeléssel járó anyag- és egyéb igények ne bontsák meg a piaci egyensúlyt, mert ez magukat a vállalatokat is kedvezőtlenül érinti. a piaci viszonyok egyébként is nagymértékben megszabják, hogy gazdaságos-e vagy sem egy-egy termékcsoporthoz. más intézkedésre van szükség, ha a vállalat korlátlanul értékesíteni tudja árucikkeit, s másra, ha a piac felvevő képessége korlátozott. mivel - különösen külföldön - egyre nehezebben lehet gazdaságosan elhelyezni a termékeket, szinte általános követelmény, hogy esetleg licenck vásárlása útján is mindenütt javítsák a termékek minőségét, használati tulajdonságait, csomagolását. /folyt. köv./

- 3 -

bb 3. /milyen módszerekkel ... 1. folyt./bzs

a költséggazdálkodásban helytelen volna csupán egy-egy termék vagy termékcsoporthoz költségeit vizsgálni. Legalább ilyen fontos, hogy a vállalat általános kiadásai szempontjából is elemezzék egyes cikkek gazdaságosságát. ha a termékek egy részének gazdaságossága semmiképpen nem növelhető, elsősorban azoknak a gyártását célszerű megszüntetni, amelyek a vállalat általános kiadásaira is terhet jelentenek.

a pénzügyminisztérium irányelvei a munkaszervezéssel kapcsolatos feladatok között különösen a munkafolyamatok racionalizálásának, a munkakörülmények rendszeres javításának, az anyagmozgatás fejlesztésének, a karbantartási munkák tökéletesítésének jelentőségét hangsúlyozzák. végül az irányelvek rámutatnak, hogy olyan közszellem kialakítására kell törekedni, amely a kívánatos változtatásokat elősegíti./mti/

bb 4. déryné halálának 100. évfordulója - kiállítások miskolcon, jászberényben

i nn/mm hi bzs -cz

1972. szeptember 14.

szeptemberben emlékezik meg a színházi élet déryné széppataki róza halálának 100. évfordulójáról. a legendás hírvő színésznő 1793-ban jászberényben született, így természetesen szülővárosa sem marad ki az ünneplésből. jászberényben, a déryné művelődési központban, déryné és a XIX. század magyar színészei, címmel portré-kiállítás nyílik a színháztörténeti múzeum anyagából. harminc olajfestmény, ötven kőrajz és metszet mutatja be déryné és neves kortársait, színpadi utódait. érdekesnek ígérkeznek a tárlaton - az egyetlen hiteles déryné arckép mellett - a feltehetőleg szintén róla készült egyéb korabeli ábrázolások, valamint a későbbi dérynéképek, illetve szobrok fényképek is. a kiállítás szeptember 29-én nyílik és október végéig áll a látogatók rendelkezésére. miskolcon a nemzeti színházban a híres színésznő életpályáját, elsősorban miskolci kapcsolatait mutatják be kiállításon, amelyet ugyancsak a színháztörténeti múzeum anyagából válogattak. déryné miskolcon a hunyadi utca 52. szám alatt írta híres naplóját, s innen kísérték utolsó útjára, a szent anna temetőbe. halálának évfordulóján a város és a miskolci nemzeti színház is kegyelettel emlékezik a múlt század kitűnő művésznőjére.

az állami déryné színház az évforduló jegyében tartja szilvágyi ede liliumfijának bemutatóját, amelyhez gyárfás miklós írt dérynéről szóló előjátékot. a színház vándorkiállításán mutatja be a névadónak és pályatársainak, a régi magyar vándorszínészeknek életét, művészetét. a társulat előadásainak színhelyén, bárhol felállítható vándorkiállítást mindig más és más közönség tekintheti meg. a tárlat anyagát a színháztörténeti múzeum gyűjteményének metszeteiről, rajzairól, kéziratairól készült másolatok alkotják. /mti/

- 4 -

bb 5. szeptember világszerte az írástudatlanság elleni küzdelem hónapja

i szö;tm um hi la

1972. szeptember 14.

szeptember világszerte az írástudatlanság elleni küzdelem hónapja. 1965-ben, az unesco teheráni világkongresszusán született ez a döntés, s időszerezését mi sem igazolja jobban, mint az, hogy a legfrissebb statisztikai adatok szerint földünkön 783 millió - felearányban felnőtt - írástudatlan ember él. a becslések szerint az elmúlt 20 esztendőben világszerte mintegy 10 százalékkal csökkent az analfabéták száma: 1950-ben a földkerekség lakosságának még 44.3 százaléka tartozott ide, jelenlegi arányuk 34.2 százalék.

hazánkban a felszabadulással egyidőben - a szocialista kulturpolitika egyik legfontosabb célkitűzéseként - kezdődött meg az írástudatlanság felszámolása. 1941-ben még nem kevesebb, mint 600.000 analfabétát tartottak számon magyarországon. tíz-és tízezrek ültek iskolapadba a felszabadulás utáni esztendőben már meglelt korban, hogy anyanyelvünk alapjait - az írást és az olvasást - elsajátítsák. a következetes munka eredményeként jelenleg - a legutóbbi népszámlálás adatai szerint - nem egészen 50.000 analfabétát, illetve fél-analfabétát tartanak nyilván. ha azonban az ugynevezett „képezhető koru”, -vagyis az 55 év alatti - lakosokat vesszük alapul, akkor a felmérések adatai szerint mintegy 140.000-re tehető még az arányuk. szakemberek egybehangzó véleménye szerint a hazai analfabetizmus - csekély számuk és szórványos előfordulásuk miatt - nem számottevő. a kulturális forradalom eredményeként napjainkban már inkább az alapműveltség megszerzése vált korunk művelődési alapkövetelményévé. a művelődéspolitikusok aláhúzzák: jelenleg 14 éves korig a fiatalok 20 százaléka nem fejezi be általános iskolai tanulmányait, és a 16 évesek sorában is minden tizedik gyerek teljes általános iskolai végzettség nélkül lép az életbe. nyolc tanév alatt még mindig 35-38 ezer fiatal morzsolódik le, s ez a kisdíjak 18-20 százalékát jelenti.

az említett jelenségek együttevén arra figyelmeztetnek, hogy az analfabetizmus és a fél-analfabetizmus elleni küzdelem, továbbá az alapműveltség elsajátítására irányuló törekvés még mindig időszerű hazánkban. ugyanakkor elgondolkoztató, hogy az alapismereti, általános iskolai tanfolyamokra egy-egy tanévben mindössze ezer-ezeregyszáz felnőtt iratkozik be. a dolgozók általános iskoláiban együttevén is csak 22-23 ezer diák tanul, tíz esztendővel ezelőtt létszámuk még meghaladta a 110 ezret. is. egy évtizeddel ezelőtt még két és félezernél is több volt a dolgozók általános iskoláinak száma, jelenleg alig több mint 400. rohamosan csökken az önálló üzemi, illetve az üzembe kihelyezett osztállyal működő általános iskolák száma. jelenleg az országban mindössze négy önálló üzemi általános iskola működik, az üzembe kihelyezett osztállyal működő iskolák száma pedig 48.

/folyt.köv./

- 5 -

bb 5. /szeptember világszerzte .....folyt./um

a „titkolt kulturális betegség”, felkutatása és orvoslása tehát közügy - huzzák alá a művelődéspolitikai szakemberek. társadalmi összefogással kell felkutatni az okait, és együttes erővel érdekeltté tenni az érintett állampolgárok százazreit, hogy maguk is törekedjenek a „szellem napvilágának”, megismerésére. /mti/

--

bb 6. pepsi cola üzem épül sárvárott

vid/um ká cz

1972. szeptember 14.

pepsi cola üzem épül sárvárott. a mintegy 40 millió forintos beruházással felépülő üzem, a dunántul második ilyen gyára, 1974-ben kezd meg a termelést. amerikai gépsora óránként 15.000 üveget tölt meg a népszerű üdítőitalal.

a cola üzem sárvári felépítése az észszerű üzemtelepítés példája. a helyi cukorgyár és az erdei termék vállalat kooperációjával jön létre. a cukorgyár területet és közműveket bocsát rendelkezésre. átéli cukorgyártási kampány után felszabaduló munkaerőt foglalkoztatják majd az üdítőital üzemben, ahol éppen nyáron van a fő szezon. /mti/

--

bb 7. prognózis az 1980-as évek gyümölcsfogyasztásáról

1 jf/fk um ie la

1972. szeptember 14.

az agrártudományi kutató intézet munkatársai távlati gyümölcsprognózist készítettek. az 1980-85-ös években várható kereslet meghatározásánál figyelembe vették a lakosság számának várható alakulását, a feldolgozó iparok igényét, valamint azokat a nemzetközi prognóziseket, amelyekből az export igényekre lehet következtetni. ily módon nagy valószínűséggel határozták meg, hogyan alakul majd az egy főre jutó fogyasztás az 1980-as években, és ezzel hasznos utbaigazítást adtak a termelőknek a telepítendő gyümölcsfélék megválasztásához, a termőterület fejlesztéséhez.

/folyt.köv./

K4

- 6 -

bb 7 ./prognózis az 1980-as .....folyt./um

az egy főre jutó hazai gyümölcsfogyasztás 1970-ben meghaladta a 70 kilogrammot 1980-ra - az előrejelzés szerint - kerekén 11 kilóval növekedik, ezt követő öt évben 1985-ig pedig megközelíti a 90 kilót. de nem mindegyik gyümölcs iránt növekedik egyenlő mértékben a kereslet. számolnak azzal, hogy egyes fajták népszerűsége csökken, másodiknak a forgalma stagnál, egy sor gyümölcs pedig a következő évtizedben „előretör”, az egy főre jutó almafogyasztás 1980-ra 10, 1985-re pedig 12 kilogrammal lesz nagyobb az 1970 évinél. ennél arányosabban nagyobb mértékben nő a körte „népszerűsége”, amennyiben legalább egyharmadával többre lesz belőle szükség. tizenöt év alatt 1.5 kilóra fog fokozódni a cseresznye-fogyasztás és 6-ról 7 és fél kilóra fut fel az őszibarack-vásárlás. ellenben kevesebb szilva kerül majd a piacokra; legalábbis arra számítanak, hogy 7-ről 6 kilóra esik vissza az egy főre jutó fogyasztás. a piaci igények nem növekednek jelentősebben a dinnye iránt, ellenben a szőlőből minden eddiginél többre lesz szükség /különösen az illatos, muskotályos zamatu szőlőt keresik majd a vásárlók./ a gazdaságoknak, -az előrejelzés szerint - fokozniuk kell a málna-és a szamócatermesztést, mert a kereslet tíz év alatt várhatóan megkétszereződik. délgyümölcsökből is többet vásárolunk majd: az 1970 évi 4.2 kilóról a fogyasztás 1985-re eléri a 7 kilót. /mti/

--

bb 8. a zene utazó nagykövetele - budapesten

1 ró/fk um h1 cz

1:72. szeptember 14.

a filharmónia koncertjein a most induló évadban világ-hírű együttesek, kiváló hangszereszenekarok állnak pódiumra.

a moszkvai rádió és televízió szimfonikus zenekara, amely külföldi vendégszereplései során mindenütt kimagasló sikert aratott, gennadij rozsgyesztvenszkij vezényletével magyarországi bemutatóként előadja szostakovics xv. szimfóniáját. október 2-1 és 3-1 erkel színház-beli koncertjükön többek között erkel: hunyadi lászló nyitánya, kodály: galántai táncok icmű alkotása is szerepel. szólistájuk a kitűnő szovjet gordonkaművész, viktorija jagling lesz, aki nagy sikert aratott tavaly a fertődi interforumon is. /folyt.köv./

- 7 -

N4

bb 8. /a zene utazó .....folyt./um

október 11-én az erkel színházban vezényel konsztantyin iljev bolgár karmester, aki kelet-és nyugat-európa számos országában vendégszerepelt, s hazánkban majdnem minden évben vezényel. a szófiai szimfónikus zenekart dirigálja. szólólistája a kitűnő pianista, anton dikov lesz. a világhírű bécsi filharmónikusok zenekara nagy történelmi tradícióra tekinthet vissza. a zenekar őse 1842-ben otto nicolai-nak, a windsori víg nők című opera szerzőjének javautatára alakult meg. a kiváló együttes az osztrák zenekarok egyik legreprezentatívabb képviselője. itteni vendégszereplésük során október 16-án és 17-én haydn, beethoven, schubert, és weber műveit játsszák az erkel színházban. s a világhírű olasz karmester, claudio abbado pálcája nyomán csendül fel muzsikájuk.

1948-ban vendégszerepelt először hazánkban david ojsztrah szovjet hegedűművész, karmesteri bemutatkozása 1967-ben volt az erkel színházban. számtalan hangfelvétel ismert és keresett az egész világon. ojsztrah művészetét legközelebb a budapesti zenei hetek keretében, október 18-án és 19-én, az erkel színházban csodálhatja meg a budapesti közönség. tizenegy évi szünet után lép fel ismét budapesten október 23-án és 24-én az erkel színházban, illetve a zeneakadémián yehudi menuhin világhírű amerikai hegedűművész. utóbbi koncertjén hugával, hepbzibah menuhin neves zongoraművésznővel ad szonáta-estet. műsorukon beethoven f-dur, c-moll, és g-dur hegedű-zongora szonátája szerepel. a budapesti filharmóniai társaság zenekarát erdélyi miklós vezényli. csajkovszkij b-moll zongoraversenyét játssza andré watts amerikai zongoraművész október 10-én az erkel színházban. ezt megelőzően október 7-én és 8-án a zeneakadémián két szóló-estet is ad. közeli emlék még gidon krémer szovjet hegedűművész nagyszerű hegedű-estje, a pest megyei tanács diszudvarában. legközelebb november 14-én és 15-én lép fel az erkel színházban a budapesti filharmóniai társaság kíséretével.

kodálynál tanult komponálni, elsőként mutatta be párizsban bartók hegedűversenyét gertler endre, aki 1940. óta mesteriskolát vezet a brüsszeli konzervatóriumban. a világhírű hegedűművész gyakran vesz részt a budapesti bartók szeminárium munkájában is. január 27-én szonáta-estet, február 1-én zenekari hangversenyét hallhatjuk a zeneakadémián. az állami hangversenyzenekart kóródi andrás vezényli. /mti/

- 8 -

bb 9. póruljárt a rabló - ötévi szabadságvesztés

t bc/mn um hi cz

1972. szeptember 14.

gönczöl ferenc 28 éves máv alkalmazott, érdi lakos egy este a nyugati pályaudvarról haza akart utazni. felszállás előtt trafikot keresett, mert elfogyott a cigarettája. a pályaudvari utasellátó egyik pavilonjához ment, amely zárva volt ugyan, de a helyiségből fény szűrődött ki: odabent az elárúsító a napi bevételt számolta. gönczöl megkerülte a bódét, s bekopogtatott az utcai bejáraton. amikor a zörgetésre ajtót nyitottak, gönczöl az asszony arcába sujtott, s eltasztva őt, fel akarta markolni a pénzt. az asszony nem hagyta magát, s dulakodás közben sikerült segítségért kiáltania. a támadó elfutott, de a pályaudvar területén elfogták, s átadták a hatóságnak. a boltvezetőt a támadás után kórházban kellett ápolni.

a központi kerületi bíróság gönczöl ferencet - figyelembe véve, hogy korábban ötször megbüntették - visszaesőként elkövetett rablás büntetésének kísérletéért öt évi szabadságvesztésre ítélte, amelyet fegyházban kell letölteni. /mti/

bb 10. nem fizetett tartásdíjat - egy évi szabadságvesztésre ítélték

vid/um fm la

1972. szeptember 14.

nem fizetett tartásdíjat istván nevű kisfia után mácsár gyula 43 éves fehérárcsurgói alkalmi munkás. bár emiatt már elítélte a bíróság. 1970 június és 1972. március között csak egyetlen esetben volt hajlandó eleget tenni tartásdíj-fizetési kötelezettségének.

a székesfehérvári megyei bíróság fellebbezési tanácsa mácsár gyulát jogerősen egy évi szabadságvesztésre ítélte. /mti/

- 9 -

bb. 11a ruhaipar a jobb belkereskedelmi áruellátásért

1/ol/mm/rj -cz

1972. szeptember 14.

osváth laura, az mti munkatársa írja:

a belkereskedelem képviselői részéről az utóbbi időben számos észrevétel hangzott el a textil-, valamint a konfekcióipari termékstruktúra, illetőleg a választék alakulása miatt. a ruhaipari vállalatok érvelése szerint azonban az anyagszállítók nem tudnak megfelelő választékot, minőséget biztosítani üzemeik számára, s ezért jelentős importra is kényszerülnek. a jelenleginél lényegesen több jersey, velur, trevira kellene, csakugy, mint a különféle bársony, kord, düftin, továbbá a lenvászon és farmeranyagokból. ezekből még behozatal útján sem mindig tudnak elegendő mennyiséghez jutni. nem egyszer úgy látszik mint ha a textilgyáraknak nem állna érdekében a ruhaiparuk nyújtott választék növelése. mindez ahhoz vezet, hogy a vásárlók igénye és az üzletek kínálata sok esetben nem találkozhat egymással.

a továbbfejlődés érdekében a nagy ruhagyárak igazgatói a közelmúltban egyeztetették elképzeléseiket; olyan vélemény alakult ki, hogy megfelelő intézkedésekkel jövőre már elegendő és jó választékú konfekciót lehet biztosítani a belkereskedelem számára. ennek egyik feltétele, hogy a ruhagyárak kapacitási lehetőségeiket elsősorban a belföldi igények kielégítésére használják fel, és - sok más tennivaló mellett - az eddiginél jobb kapcsolatokat teremtsenek a textil- és bőrgyárakkal, amelyeket érdekeltté kell tenni abban, hogy a hazai konfekcióiparnak szállítsák a legújabb, legdivatosabb anyagokat. erre nézve már vannak jó kezdeményezések. ilyen például a május 1 ruhagyárnak a hazai fésűsfonó és szövőgyárral kötött szerződése. ennek alapján a ruhagyár az exporteladás tiszta hasznából részesedést fizet a fésűsfonónak, s így teszi érdekeltté abban, hogy az ne exportálja legjobb alapanyagait, hanem átadja azokat konfekcióipari feldolgozás céljaira. egyébként a május 1. ruhagyárnak a magyar gyapjufonó és szövőgyárral is van hasonló értelmű megállapodása; előnyben részesül a háztartások, az átfutás és a szállítás vonalán. ugyanilyen témában kezdtek tárgyalásokat a budapesti bőrgyárral és a richards finomposztógyárral is.

/folyt.köv./

8.37 rj

- 10 -

bb. 11. / ruhaipar... 1. folyt./rj

a szakemberek úgy találták, hogy a választék bővítéséhez nem kell túlságosan sok fazon; amit azonban adnak, az legyen divatos, változatos mintázatú, esetleg többféle anyagból készült, különféle dizájnmodell. egyébként ez az utóbbi téma már a divattervező vállalat, asztalára, tartozik: ahol most az új mérettáblázat kidolgozásával, illetve az újfajta méretezés alapján a próbagyártások előkészítésével foglalkoznak. a kialakult vélemények szerint hazánkban az ugynevezett rövidállású méretek bevezetése lenne a legcélszerűbb, mivel nálunk sok a molett, középtermetű nő. ezt a fajta méretezést két állásban, divatos fazonnal kellene sikerre vinni, s ugyanakkor a jelenlegieknél nagyobb méretekben is piacra „dobni”, divatos bakfis-öltözékeket. fiatal leányaink többsége ugyanis alaposan túlnötte a mamáját - s ezt nem lehet figyelmen kívül hagyni. egyébként így a fiatal molettebb nők is megtalálhatnák a számukra alkalmas divatos termékeket az üzletekben.

a ruhaipari igazgatók a tervek szerint október 12-én és 13-án a zalaegerszegi ruhagyárban találkoznak, hogy egyebek között részletesen tárgyaljanak az 1973-as év belkereskedelmi ellátásával kapcsolatos kérdésekről. /mti/

--

bb. 12. ndk-magyar barátsági hét kezdődik győr-sopron testvérmegyéjében, erfurtban

vid/ká/rj -cz

1972. szeptember 14.

az ndk-beli erfurt és győr-sopron megye között évek óta erősödő baráti kapcsolat újabb fejleményeként szeptember 22-től barátsági hetet rendeznek erfurtban. ezt megelőzően, tavaly nyáron erfurt megye gazdasági és kulturális értékeivel ismerkedett meg a megye lakossága a győri megrendezett ndk-magyar barátsági hét keretében.

az erfurti barátsági hét során győr-sopron megye mutatkozik be sokoldalúan az ndk-beli testvérmegyében. a nordhauseni ifa motorgyár meghívására erfurtba utazó győr-sopron megyei küldöttségben helyet kapott a kapuvári népi együttes és a győri magyar vagon és gépgyár több szakembere is. a barátsági héten a magyar népköztársaságot bemutató kiállítás nyílik erfurt megye azonos nevű megyeszékhelyén, a híres erfurti virágkiállítás színhelyén. több gazdasági, politikai és kulturális témájú előadás hangzik el. a kulturális rendezvények közül kiemelkedik a győri xantus jános múzeum válogatott anyagának bemutatása az erfurti anger múzeumban. kollektív kiállításon mutatkoznak be a győri fotóklub tagjai is. a kapuvári táncgyűttes összesen hat alkalommal lép az erfurti, nordhauseni, eisenachi és arnstadi közönség elé. /mti/

--

8.55 rj

- 11 -

bb. 13. felszámolják a ráfizetési ágazatokat - komplex gazdálkodási terv a tiszakeszi tsz-ben

vid/ká/rj -cz

1972. szeptember 14.

a borsod megyei termelőszövetkezetek közül a tiszakeszi közös gazdaság készített először, átfogó, alapos vizsgálat után tervezetet a jövedelmezőség fokozására, a gazdaságtalan ágazatok felszámolására.

a tiszakeszi közös gazdaság nagy tsz egyesüléséből jött létre. területe több mint tizenegyezer hold, amelyből hétezer négyszáz hold a szántó, kétezer egyszáz hold a legelő. a növénytermesztésben a buza, a tavaszi árpa, a napraforgó, a kukorica - ha különböző mértékben is - de gazdaságosan termeszthető. a többi növénytermesztés ráfizetési, vagy éppen csak meghozza a művelés költségeit. az állattenyésztésben a marhahizlalás, a sertésenyésztés jövedelmező, a juhászatot, mint ráfizetési ágazatot, felszámolták.

a gazdaságtalan termelés megszüntetésére kidolgozott tervet szerint felszámolják a bab és burgonyatermesztést, csökkentik a borsó és a dohány vetésterületét, viszont szinten tartják a cukorrépaét. új technológiai eljárásokat vezetnek be. komplex gépesítést és korszerű technológiát valósítanak meg a búzánál, a kukoricánál és a napraforgónál, valamint a takarmánytermesztésben. az állattenyésztésben a szarvasmarha- és sertésenyésztésre illetve hizlalásra szakosodnak. megoldják a kukorica termesztés komplex gépesítését és a szállastakarmány gépi betakarítását. a leninvárosi és kazincbarcikai ráfizetési kereskedelmi egységeket felszámolják. tiszakesziben és tiszatarjánban továbbra is üzemeltetik a nagyobb részét a saját tagság igényeit ellátó üzleteket. továbbra is üzemeltetik a napi harminchat tonna kenyeret készítő pékséget, amely hét községet lát el.

a gazdaságtalan termelés megszüntetésére kidolgozott intézkedési terv folyamatos végrehajtásával csökken az élő munkaerő ráfordítás. megközelítőleg kétszáz dolgozó szabadult fel, akiknek egy része - átképzés után - a szárító illetve lucernaliszi üzemben helyezkedik majd el.

a szövetkezet vezetői beható vita után elfogadták az üzemszervezéssel, a termésszerkezet átalakításával kapcsolatos irányelveket, s azokat megbeszéléseken ismertetik a tagsággal. /mti/

--

9.05 rj

Tó 10¹⁰

- 12 -

bb. 14. százezer forint iskoláztatási segély a szegedi kendergyárakban

vid/ká/rj -cz

1972. szeptember 14.

európa egyik legnagyobb kenderfeldolgozó vállalatánál, a mintegy ötezer dolgozót foglalkoztató szegedi kenderfonó és szövőnél az új oktatási év kezdetén tovább bővítették a nő-dolgozók helyzetének javításával kapcsolatos intézkedések körét: együttesen mintegy százezer forint iskoláztatási segélyben részesítették a gyermekes anyákat.

ugyancsak a gyermekes anyák helyzetén könnyít, hogy bővítették a központi gyár óvodáját, s vállalati alapokból a jutaárugyárban, valamint a hirdi üzemen is létesítenek óvodát. szegeden külön vállalati autóbussz helyezett forgalomba, amellyel a kisgyermekes anyákat szállítják az üzembe, illetve műszak után otthonukba. /mti/

--

bb. 15. munkaerőközvetítés helyett munkaerőgazdálkodás - a komárom megyei tanács felmérése

vid/ká/rj -cz

1972. szeptember 14.

a komárom megyei tanács számba vette a megye munkaerő helyzetét. a III. ötéves tervben a megye lakossága 5.500-al, az aktív keresők száma pedig 13.500-al emelkedett. ez azt jelenti, hogy a negyedik ötéves terv kezdetén a korábbinál 271-el több, 4.947 foglalkoztatott jutott minden tízezer lakosra. a szocialista iparban dolgozók száma meghaladta a 73.000-et, a növekedés a tervezettnél nagyobb volt. az ipar szerkezete is megváltozott, könnyűipari üzemek telepítésével, a nehéz fizikai munkák gépesítésével több női munkaerőt tudnak foglalkoztatni. ugyanakkor előfordult az is, hogy munkaerő szempontjából megalapozatlanul fejlesztettek, ami kedvezőtlenül befolyásolta a munkaerőgazdálkodást, a termelékenység alakulását. a vállalatok nagyobb gondot fordítottak az új munkaerő megszerzésére, mint a meglévők hatékony foglalkoztatására. a munkaerőmozgás csökkentésére 1970-ben kötelező munkaerőközvetítést rendelt el a megyei tanács.

/folyt. köv./

9.15 rj
Tó 10¹⁰

- 13 -

bb. 15. / a munkaerőközvetítés... 1. folyt./rj

az így kialakult helyzetben a gazdasági szabályozó rendszer 1971. évi módosítása sem tudott lényegesen változtatni. a nagyarányú létszámhígítás - mivel szabad munkaerő már nincs - megszűnt, de a gazdálkodó egységek még most sem eléggé érdekeltek a belső munkaerőtartalékok feltárásában. még ma is gyakori a kapun belüli munkanélküliség, így azok a vállalatok sem jutnak munkaerőhöz, ahol a foglalkoztatottak számának növelése társadalmilag indokolt lenne.

azzal számolnak, hogy a tervszakasz hátralévő éveiben az iparban és mezőgazdaságban csökken, az építőiparban, a közlekedésben, a kereskedelemben és a szolgáltatóiparban pedig növekszik a foglalkoztatottak száma.

fontos feladatként szabták meg, hogy a korábbi munkaerőközvetítést - a tanácsok irányításával - egyre inkább a megfontolt, területi munkaerőgazdálkodási politika váltsa fel. ebben egyfajta hangsúlyt kell kapnia az élő munkával való összerúbb gazdálkodásnak és a belső munkaerőtartalékok feltárásának vagy a területi fejlesztések, települések koordinálásának. fontos helyet kap a megyei programban az ifjúság megfelelő orientálása, a gazdaságtalan termelés megszüntetése, a munkaviszonyok javítása, a női munkaerők alkalmazási feltételeinek bővítése.

/mti/

..-

bb. 17. olcsóbb a zöldség, mint tavaly ilyenkor

1 ro/tr/ok hgy

1972. szeptember 14.

a paradicsom kivételével valamennyi zöldségféle olcsóbban kerül forgalomba jelenleg, mint tavaly. csütörtökön reggelre 100 vagon áru érkezett a budapesti zöldségtér részére. a fejeskáposzta kilogrammja 1.60, a kelkáposztaé 2.80, a vöröskáposztaé 3.60, a zöldpaprikáé 8 forint. a főzötök 2.40, az uborkáé 4.40. tovább csökkent a zöldbab, kilogrammja 8.60 és a karfiol kilogrammja 8 forint - ára. bőséges a gyümölcsválaszték: az alma 5, a körte 7.60, a szőlő 11.80, a szilva 5 forintért, az őszibarack 3-tól 7 forintig vásárolható./mti/

..-

bb. 18. tanulmánykötet a marxizmus-Leninizmus esti egyetemek számára

1 ró/gk/ok hgy

1972. szeptember 14.

a kossuth kiadó a marxizmus-Leninizmus esti egyetem számára átdolgozott kiadásban jelentette meg három munkásmozgalom-történeti tanulmányt. a hiányt pótló kötet s. vincze edit „küzdélem az önálló proletárpárt megteremtéséért Magyarországon 1848-1890”, erényi tiber „a magyarországi szociáldemokrata párt tevékenységének főbb jellemzői a századfordulót követő évtizedben”, és milei györgy „a kommunisták magyarországi pártjának megalakításáról”, című tanulmányait tartalmazza./mti/

..-

11.15/ok

- 14 -

bb. 16. közlekedési balesetek

1 ro/tr/ok hgy

1972. szeptember 14.

figyelmetlenül lépett az uttestre érdi györgy 7 éves tanuló budapesti lakos a xvi. kerület györgy utca és arany jános utca kereszteződésénél, és egy féktávolságon belül haladó motorkerékpár elütötte. érdi györgyöt a mentők életveszélyes sérüléssel szállították kórházba.

nem adta meg az elsőbbséget személygépkocsijával dr. vajnits andrás 31 éves muzeológus, budapesti lakos a ii. kerület szilágyi erzsébet fasorban a budapest szálló előtt és elütötte dr. füstös miklósné 51 éves titkárnő, budapesti lakost, akit a mentők súlyos, de nem életveszélyes sérüléssel szállítottak kórházba. a gázoló vezető ellen eljárás indult.

szabálytalanul előzött motorkerékpárjával gilicze jános 18 éves kőműves, budapesti lakos a vii. kerület dózsa györgy ut és alpár utca kereszteződésénél és összeütközött egy 79-es trolibuszal. gilicze jánost a mentők súlyos, de nem életveszélyes sérüléssel szállították kórházba.

ittasan vezette a személygépkocsit droppa ede ferenc 33 éves fényképész, budapesti lakos. a xi. kerület régi balaton uton szabálytalan előzés közben összeütközött egy motorkerékpárral, majd megállás nélkül tovább hajtott. a motorkerékpár vezetőjét a mentők a helyszínen elsősegélyben részesítették, droppa ede ferencet a rendőrség elfogta és őrizetbe vétele mellett indított eljárást ellene.

kijelölt gyalogátkelőhelyen - a ii. kerület vöröshadserég utja 64 szám előtt - gázolt személygépkocsijával spilák istván 30 éves műszaki előadó, budapesti lakos, elütötte novotny vilmos 34 éves kisiparos, budapesti lakost, akit a mentők súlyos, de nem életveszélyes sérüléssel szállították kórházba. spilák istván ellen eljárás indult.

ittas állapotban vezette személygépkocsiját wiese ingrid 22 éves nszk állampolgár, kölni lakos törökszentmiklós határában és elütött két vele azonos irányba haladó kerékpárost. a baleset következtében szőke károly 38 éves segédmunkás, a helyszínen meghalt. a másik kerékpáros könnyű sérülést szenvedett. a gépkocsi vezetője ellen eljárás indult.

hajdu-bihar megyében felsőtisza-erdei fafeldolgozó gazdaság banki erdejében fakitermelés közben egy fa rádólt szegedi istván 37 éves erdőgazdasági munkás, nyírmánfalvai lakosra, aki a helyszínen meghalt. a felelősség megállapítására vizsgálat indult./mti/

11.28/ok

- 15 -

✓ helyi lakos, akinek a kerékpárja hátul nem volt kivilágítva

Toll^{oo}

bb. 19. új vásárcsarnok miskolc munkáskerületében

vid/kz/rj hgy

1972. szeptember 14.

csütörtökön a diósgyőri vasgyárak szomszédságában dr. bodnár ferenc a borsod megyei pártbizottság első titkára. új vásárcsarnokot adott át rendeltetésének. az ünnepségen részt vett bárczi béla, a miskolci városi tanács elnöke, ott voltak a nagyüzemek vezetői, a kereskedelmi vállalatok képviselői. a városnak mintegy 8 millió forintos beruházási költségét a miskolci városi tanács, a Lenin kohászati művek és a diósgyőri gépgyár közösen fedezte. a másfélezer négyzetméter elárúsító területű vásárcsarnokban naponta mintegy tízezer vásárló tudnak kiszolgálni. az állami és a tanácsi vállalatokon kívül állami gazdaságok és tsz-ek is nyitottak pavilont. /mt1/

--

bb. 20. szüret balatonbogláron - nem ritka 1.5 kilós fürt sem

vid/kz/rj hgy

1972. szeptember 14.

somogy megye legnagyobb szőlő és gyümölcsstermelő mezőgazdasági üzemében, a balatonboglári állami gazdaságban, megkezdődött a nagyszüret. a gazdaság 1413 hold szőlőjében 250-en szedik egész nap a dusan rakott tőkékről a szép fürtöket. amelyek között nem ritka a másfél kilós sem. naponta 25 vagon szőlőfürtöt szednek le, szállítanak a feldolgozóba. a terméskilátás jó: holdankint 80 mázsára számíthatnak, ami azt jelenti, hogy csaknem 1200 vagon szőlőt kell leszüretelniük. /mt1/

--

bb. 21. gyermekrajz-kiállítás nyílt körmenden

vid/kz/rj hgy

1972. szeptember 14.

a fizikai dolgozók tehetséges gyermekeivel az ideai nyáron is szaktáborokban foglalkoztatták körmendi járásban. a többi között az ügyesen rajzoló diákoknak is rendeztek tiznapos táborot a festői szépségű apátistvánfalván. az őrsgyi kis faluban készített rajzokból csütörtökön nagy érdeklődéssel kísért kiállítás nyílt körmenden a járási művelődési házban. a kiállításon - mely szeptember végéig tart nyitva - összesen száz rajzot mutatnak be az üttörők. /mt1/

--

12.00 rj

- 16 -

bb. 22. szocialista együttműködés a vas megyei tanács és a közgazdaságtudomány egyetem között

vid/kz/rj hgy

1972. szeptember 14.

a vas megyei tanács végrehajtó bizottsága és szakigazgatási szervei az elmúlt időszakban több alkalommal fordultak a marx-károly közgazdaságtudományi egyetemhez azzal a kéréssel, hogy felmérések, tanulmányok készítésével nyújtson segítséget egy-egy ipari- vagy más gazdaságpolitikai intézkedés megalapozásához, helye s döntés meghozatalához. az így kialakult kapcsolatokat mindkét szerv vezetői eredményesnek találták, s ezért szocialista együttműködési szerződést kötöttek.

a szocialista együttműködési egyezmény a megye fejlesztését, a közgazdasági elemző munka színvonalának emelését, a tudományos kapcsolatok szélesítését, a feladatok kölcsönös megoldását szolgálja.

a tanács a többi között arra kérte fel az egyetemet, hogy készítsen tanulmányt az őrsg és a vend vidék gazdasági szerkezetének módosítási lehetőségeiről, figyelemmel a kedvezőtlen talaj- és közgazdasági adottságokra, az életszínvonal szempontjából optimális fejlesztési lehetőségekre. az őrsg és a vend vidék fejlesztésére, ellátási feltételeinek javítására ugyanis a megyei tanács megkülönböztetett figyelmet fordít.

az egyetem munkacsoportja az egyezmény értelmében megkezdte a munkát. elsősorban a vend vidék szakszövetkezeteinek további megerősítésére dolgoznak ki tudományos módszereket. a közgazdászok jelenleg a környék adottságait vizsgálják a halyszínre. /mt1/

--

bb. 23. félkész házak előregyártott elemekből - kiállítás az új lakásépítési tervpályázatokról szolnokon

vid/kz/rj hgy

1972. szeptember 14.

országos jelentőségű kezdeményezés történt szolnokon a kislakásépítések könnyítésére, gazdaságosabb kivitelezésére. több vállalat közös házi pályázatot hirdetett házgyári panelekből felépíthető négy, hat, nyolc és kilenc lakásos társasházak, sorházak megtervezésére. a kezdeményezésre tizenhárom pályamű érkezett be, s ezek együttesen huszonhat építési variációt tartalmaznak.

/folyt.köv./

12.40 rj

- 17 -

bb. 23. / félkész házak előregyártott... 1. folyt./

a pályaműveket csütörtökön kiállításon mutatták be a szolnoki tervezőiroda székházában, a párt és tanácsi szervek, a beruházásban és kivitelezésben érdekelt vállalatok, szervek, képviselőinek. a megnyitó alkalmával elmondották, hogy a pályaművek mérlegelésénél felvetődött az a gondolat is, hogy a panelelemekből félkész lakásokat készítenek. a kivitelező állami építőipari vállalat elkészíti a sor- és társasházak alapjait, összerakja az épületek panelszerkezeteit és adja át az építőknek. az épületek befejezéséről a tulajdonosok már házilagosan, vagy kisebb építőipari szövetkezetek igénybevételével gondoskodnak. ezzel a megoldással nemcsak a lakásépítések ütemét gyorsítják meg, hanem a tulajdonosok számára gazdaságosabbá teszik a kivitelezést is. minden lakástulajdonos ugyanis úgy fejezi be a félkész épületet, ahogyan anyagi ereje megengedi. a beérkezett legjobb pályaművek kiviteli szintű feldolgozását, pontos gazdasági értékelését rövidesen megkezdik. a terveket azután eljuttatják a tanácsokhoz, az ott kiadott feladatokhoz, a meszőkhöz, a beruházó és kivitelező vállalatokhoz, s széles körben megismertetik a lakossággal is. /mti/

..

bb. 24. átadta megbízólevelét tanzánia egyesült köztársaság új magyarországi nagykövete

t/bc/pá/rj hi hgy

1972. szeptember 14.

Losonczi pál, a népköztársaság elnöki tanácsának elnöke csütörtökön fogadta cecil archie kallaghe, rendkívüli és meghatalmazott nagykövetet, tanzánia egyesült köztársaság új magyarországi nagykövetét, aki átadta megbízólevelét. a megbízólevelét átadásánál jelen volt cseterki lajos, az elnöki tanács titkára, hollai imre külügyminiszter-helyettes, dr. nagy lajos, a külügyminisztérium protokoll osztályának vezetője és pesti endre vezérőrnagy.

/folyt.köv./

12.50 rj

- 18 -

bb. 24. / átadta megbízólevelét... 1. folyt./rj

cecil archie kallaghe nagykövet megbízólevelének átadásakor beszédében a többi között elmondotta:

- tanzániában az az elhatározottságunk, hogy biztosítjuk függetlenségünk fennmaradását; s ez a törekvésünk összefonódik azzal a kívánságunkkal, hogy egész dél-afrika megszabaduljon a gyarmati igtól és a faji megkülönböztetéstől. magunkéknak valljuk az afrika más részein folyó szabadságharcot is. ezzel kapcsolatban szeretném megragadni az alkalmat, hogy kifejezzem tanzánia nagyrabecsülését a magyar népköztársaságnak az afrikai felszabadítás ügye iránt tanúsított megértéséért és támogatásáért. az ensz-ben és más nemzetközi fórumokon magyarország és tanzánia mindig azoknak az országoknak az oldalán áll, amelyek szabadságot és igazságot követelnek az afrikai népeknek.

- a tanzánia és magyarország közötti hasonlóságok nemcsak a nemzeti szabadság ügyében fejeződnek ki. tanzánia-magyarországhoz hasonlóan - a szocializmus építésére törekszik. e feladat megvalósításához sokat hasznosítottunk a magyar nép tapasztalataiból. ismerjük azt a figyelemre méltó haladást, amelyet a magyar népköztársaság az elmúlt negyedszázadban ért el. joggal véljük, hogy mindkét fél gazdag tapasztalatokkal rendelkezik, amelyeket előnyösen fel tudunk használni a kétoldali kapcsolatokban.

Losonczi pál a nagykövet beszédére válaszolva a többi között hangsúlyozta:

- jólesett hallanom, hogy nagykövet ur baráti szavakkal jellemezte kapcsolataink pozitív fejlődését. mi magunk is nagyra értékeljük azokat a sokoldalú és örömdetes fejlődő kapcsolatokat, amelyek az élet minden területén országaink és népeink között kialakultak. meggyőződésünk, hogy közös érdekeinknek megfelelően e kapcsolatok a jövőben tovább mélyülnek.

- kormányunk és népünk nagyra becsüli a tanzániai egyesült köztársaság kimagasló szerepét a társadalmi haladásnak, afrika egységének és a térség népei közötti konstruktív együttműködésnek az erősítésében. nagy rokonszenvvel és együttérzéssel figyeljük a gyarmatosítás maradványainak felszámolására, függetlenségük védelmezésére, népük gazdasági és kulturális jólétének emelésére irányuló harcukat. legyen meggyőződve nagykövet ur, hogy országunk továbbra is a szolidaritás érzésével támogatja az afrikai népek és az egész emberiség közös érdekéért folytatott küzdelmüket.

a megbízólevelét átadása után a nagykövet bemutatta losonczi pálnak a kíséretében megjelent s.s. mbonde tanácsost.

az elnöki tanács elnöke szívélyesen elbeszélgetett a nagykövettel, aki azután a hősök terén megkoszoruzta a magyar hősök emlékművét. /mti/

..

12.58 rj

- 19 -

bb.25. csehszlovák nemzeti hetek tatabányán - erőteljesen fejlődik a kishatármenti árucseres forgalom

vid/kz/ok -cz

1972. szeptember 14.

1969-ben kezdődött meg a csehszlovák-magyar kishatármenti árucseres forgalom. a tapasztalatok azt bizonyítják, hogy ez a kapcsolat előnyös mindkét ország számára. az együttműködés során javult a határmenti településeken a lakosság áruellátása, a kereskedelmi szervek jobban megismerik egymás piacát és számottevően csökkentik az áruszállítás költségeit is. 1969-ben 280 000, 1970-ben másfél millió, tavaly pedig már több mint 5 millió rubel értékű árucserére kötöttek szerződést a csehszlovák-magyar kishatármenti forgalomban bekapcsolódott kereskedelmi szervek.

a kapcsolatok bővítése érdekében először miskolcon, majd kassán, később pedig tatán rendeztek közös árubemutatót a határmenti megyék kereskedelmi szervei. a bővülő kapcsolatok folytatásaként csütörtökön a tatabányai centrum áruházban, csehszlovák nemzeti hetek, kezdődtek. a megnyitó ünnepségen részt vettek a megye és a város párt, állami, tömegszervezeti vezetői.

a szeptember 30-ig tartó árubemutatóra ezúttal a kassai prior áruház küldött mintegy 2,5 millió forint értékű terméket. elsősorban a nemzetközileg is jól ismert és keresett csehszlovák üveg és porcelán árukat, bizsukat, textilanyagokat, olyan árukat mutatnak be, amelyeket a magyar turisták csehszlovákában a legjobban keresnek. a bemutatón kiállított termékeket megvásárolhatják. a tervek szerint legközelebb debrecenben rendeznek csehszlovák árubemutatót./mti/

---

bb.26. közjóléti erdőgazdálkodás a mecsekben - kétmillió forintot fordítanak sétatutak, szalonnasütők, esőházikók, autóspihenők építésére

vid/kz/ok -cz

1972. szeptember 14.

a mecsek mintegy háromszáz négyzetkilométer kiterjedésű vadregényes erdőterületén megkezdődött az áttérés az ugynevezett közjóléti erdőgazdálkodásra - jelentették be az országos erdészeti egyesült kihelyezett szakosztályi ülésén, amelyet csütörtökön tartottak pécsen. ez azt jelenti, hogy az erdők hasznosításában második, illetve harmadik helyre kerül a fatermelés és a vadtenyésztés, míg az elsődleges cél: az emberek pihenése, felüdülése az erdő csendjében, jó levegőjében, természetes környezetében.
/folyt.köv./

- 20 -

13.15/ok

To M²⁰

bb.26./közjóléti ....folyt./ok

az idén először - állami beruházásként - kétmillió forintot költenek a mecseki erdők komplex közjóléti fejlesztésére. a hegyvidék legszebb tájain sétatutakat, nyitnak, esőházikókat építenek, asztalokat és padokat helyeznek el, szalonnasütőket alakítanak ki, forrásokat foglalnak, jelzőtáblákat állítanak fel és a gépjárművel járható erdei utak mentén autóspihenőket képeznek ki. a mecsek nyugati - pécshez legközelebb eső részén - már meg is kezdték ezeknek a tájba illő, esztétikus erdei létesítményeknek az elhelyezését. a törekvés az, hogy kulturált kiránduló és pihenőhelyeket teremtsenek a hegyvidék különböző pontjain. s ezáltal minél több embert csábítsanak a kőrengetegből a szabadba, elsősorban az erősen szennyezett levegőjű pécsről és komlórról, valamint a mecseki iparvidék többi településéről. a mecsek közjóléti értékeinek fejlesztése során az erdőgazdaság e nemes cél figyelembe vételével folytatja a jövőben az erdőtelepítési és fakitermelési munkákat./mti/

13.55 rj

To M¹⁴

-21-

bb. 29 . időjárásjelentés

rj hgy

1972. szeptember 14.

a meteorológiai intézet jelenti szeptember 14-én csütörtökön
13 órakor

hajnalban és reggel több helyen köd

az északi-tengertől közép-európán át a balkán-félszigetig huzódó mintegy 500-700 km, széles zónában többnyire kevés a felhő, a reggeli ködöktől eltekintve általában száraz az idő európa többi részén változékony, szeles jobbra erősen felhős az ég, többfelé esik az eső.

az erősen felhős, esős területeken a legmagasabb nappali hőmérséklet 8-12 fokkal alacsonyabb az elmúlt 10 év átlagánál. a következő 36 óra folyamán a kárpát-medence időjárása általában a csendesebb, szárazabb zóna hatáskörzetében marad.

házánkban szerdán a dunántúlon változóan felhős volt az ég és így 6-10 órán át sütött a nap.

egy-két helyen jelentéktelen mennyiségű eső, az ország többi részén csak 1-4 mm-es napfénytartamot mértek, de az észak-keleti, keleti megyékben több helyen borult maradt az ég. szóróvényszerűen keletkezett eső, záporosó. a lehullott csapadék mennyisége sehol sem haladta meg a 3 mm-t. a hőmérséklet napközben a naposabb helyeken 16-19 máshol csak 12-15 fokig emelkedett. csütörtök hajnalra szeszélyes területi eloszlásban 1-10 fokig hűlt le a levegő. akora reggeli órákban néhány helyen köd képződött, amely a délelőtti órákban feloszlott. a délelőtti folyamán a keleti megyékben felhős idő volt, békéscsabánál esőt jelentettek, az ország többi részén gyengén felhős volt az ég.

a hőmérséklet 11 órakor az ország területén 12-16 fok között változott.

budapestben szerdán a hőmérséklet napi középértéke 13.3 fok volt, 3,8 fokkal alacsonyabb, mint a százéves átlag.

ma 12 órakor budapestben a hőmérséklet 15 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 759 mm, gyengén süllyed.

a balaton vizének hőmérséklete siófoknál 11 órakor 15 fok volt.

várható időjárás péntek estig:

változóan felhős idő, néhány helyen kisebb eső. gyenge, napközben kissé élénkebb változó irányú szél. a hajnali és a reggeli órákban több helyen köd.

várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 3-8 , legmagasabb nappali hőmérséklet pénteken 15-19 fok között.

/folyt.köv./

13.35 rj
1h.85

- 22 -

bb. 29. / időjárásjelentés... 1. folyt./rj

távolabbi kilátások kedd reggelig:

növekvő felhőzet, többfelé esők, a hajnali lehülés mérséklődik.

legalacsonyabb hajnali hőmérsékletek 6-12 fok között.

legmagasabb nappali hőmérsékletek 13-19 fok között.

jelentős mennyiségű /legalább 5 mm/ és 8 az ország területének 70 százalékán várható.

a duna vízállása budapestben: 179 cm.

/mti/

--

bb. 27. ferencsik jános

i/ro/tr/rj hi -cz

1972. szeptember 14.

szeptember 29-én délután 4-től 6-ig a rózsavölgyi zeneműboltban dedikálja az életéről, művészetéről gazdag fotóanyaggal illusztrált könyvet, amelyet várnai péter írt a zeneműkiadó megbízásából. előzetes levélbeni kérésre, névreszóló dedikált példányt küld a bolt. /mti/

--

bb. 28. forgalomba került a magyar golden smart cigaretta

t/kf/mm/rj -cz

1972. szeptember 14.

az austria tabakwerke ag és a dohányértékesítő vállalat közös sajtótájékoztatót tartott csütörtökön a duna intercontinental szállóban.

a két vállalat képviselői bejelentették, hogy az egrí dohánygyár osztrák licenc alapján újfajta cigaretta gyártását kezdte meg. a golden smart osztrák recept szerint négy féle keleti, amerikai, burley és hazai virginia dohányból készült, huszas aranyszínű csomagolásban, 16 forintért került forgalomba. a golden smart az első 85 milliméteres hazai gyártmányú cigaretta, minősége vetekszik a külföldiekével, ára azonban jóval alacsonyabb.

az idén 20 millió golden smart készül egerben, a jövő évi gyártás mennyiségét a fogyasztók igénye dönti el. /mti/

--

13.50 rj Tolmuss

- 23 -

bb. 30. több mint 40 milliárd forint közműberuházásra- megkezdődött pécssett az v. építőgépész konferencia

vid/kz/rj -cz

1972. szeptember 14.

pécssett, a tudomány és technika házában csütörtökön megnyílt az v. építőgépész konferencia. a tanácskozáson a hazai építőipari és építőgépgyártó vállalatok, az építésügyi minőségellenőrző intézet kétszáz szakembere vesz részt. ezenkívül két nyugatnémet és egy belga cég küldte el képviselőit, akik előadásokat tartanak és bemutatják a pécssett kiállított gépeiket.

a megnyitón rámutattak, hogy a szomszédos országokhoz képest hazánkban a közmű-ellátottság nagyon lemaradott, a helyzet javítására már a III. ötéves tervben megtörtént a felkészülés. elkészült a közműépítés fejlesztését szolgáló komplex célprogram ennek anyagi feltételeit a kormány a IV. ötéves tervben meg is teremtette. a korábbi időszak több mint kétszeresét, 40 milliárd forint feletti összegű beruházást irányzott elő víz-, energia, valamint távközlési közművekre. e feladat jelentőségét mutatja, hogy míg egyes területeken mérsékeltek a beruházások ütemét, ezt az eredeti terv szerint hajtják végre.

a továbbiakban rámutattak, hogy a közműépítés egyik legnehezebb feladata a földkiemelés. évente kb tíz millió köbméter földet kell megmozgatni, kiszedni, visszatölteni, az elmúlt terv-időszakban ennek mégcsak a 10-15 százalékát végezték géppel, jelenleg viszont már a 70 százalékát. az utóbbi időben például több mint 100 nagyteljesítményű hidraulikus kotró érkezett az országba.

a géppark bővülése teremtette meg a lehetőséget az említett terv teljesítésének. további teendő, hogy megfelelő technológia alkalmazásával, korszerű munkaszervezéssel ezeket a lehető leg-gazdaságosabban, termelékenyen használják ki. ezért kell nagyon szorosan együttműködni építésszeknek, gépészeknek, munkaszervezőknek. különösen fontos a hagyományos kivitelési eljárások mellett korszerű, új, magyarországon nem ismert építési technológiákat fejlesszenek ki, hogy az építés ne zavarja a felszíni forgalmat, illetve ha ez nem kerülhető el, a zavarás minél rövidebb szakaszon következzen be. I hogy

pénteken az állami építőipari vállalat szállójában folytatja munkáját a konferencia, majd gyakorlati bemutató zárja a programot. /mt1/

--

14.00 rj

- 24 -

bb.31. belvízvédelmi gyakorlat dömsödn

vid/gö/ok kz -cz

1972. szeptember 14.

hazánkban minden évben tetemes károkat okoznak a belvizek csupán pest megye dabasi és ráckevei járásaiban 13 000 hol, többségében mezőgazdaságilag művelt területen keletkezik belvíz, amely sok esetben lakóházakat is veszélyeztett.

a közép-dunavölgyi vízügyi igazgatóságnál az idén belvízvédelmi osztag alakult, amely a hét elején kezdte meg első gyakorlatát, a dömsödi árapasztó csatorna mentén. a vasárnap riasztott csaknem száztagú osztag különböző célu, elsősorban összeszoktató jellegű védekezési munkálatokat végzett, majd ennek befejezéseként, csütörtökön nyilvános gyakorlaton adtak számot tevékenységükről, amelyen megjelentek az országos vízügyi hivatal illetékes szakemberei, a ráckevei járás párt és tanácsi vezetői, valamint a sajtó képviselői.

az osztag többek között bemutatta miként zárják el a töltésszakadást jászolgáttal, szádfalazással, hogyan készítik a különböző típusú szükségátakat. láthatták a meghívottak a korszerű cölöp és és szádlemez-verőgépet, a hullámverés a töltésszivárgás elleni védekezés, a mederelzárás módjait, a szivattyu telepítő eljárásokat, valamint a tározógát robbantását. a gyakorlaton buvárok is részt vettek, akik a töltésszivárgás és csurgás megakadályozásánál tevékenykedtek. a gyakorlat végeztével az osztag munkájának értékelésénél az illetékesek elmondották, hogy elégedettek a látottakkal. a több szocialista brigádból álló osztag a jövő évben jelentős beruházással újabb korszerű gépi berendezést és felszerelést kap, s elsősorban a kövizig területén működik majd, de ha szükséges „bevetik”, őket az ország más táján is. /mt1/

---

bb.32. kiemelkedő munkasiker viszontán - határidő előtt bekapcsolták az országos hálózatba a gagarin hőerőmű ötös blokkját

vid/kz/ok -cz

1972. szeptember 14.

kiemelkedő munkasikerekről adtak számot csütörtökön a viszontai építők. a gagarin hőerőmű ötös blokkját délelőtt 10 óra 09 perckor bekapcsolták az országos hálózatba. ezzel a nyolcszáz megawattos egysége is belépett a villamosenergia termelésbe. /folyt.köv./

- 25 -

14.05/ok

T teljesítményű hőerőmű utolsó kétszáz megawattos

bb.32. /kiemelkedő munkasiker ....folyt./ok

kallós józsef a gagarin hőerőmű vállalat igazgatója a magyar távirati iroda munkatársának elmondotta, hogy a visontai nagyberuházás 1965 tavaszán kezdődött. 1969 április 19-én adott először áramot az épülő energiabázis első száz megawattos blokkja, ezt követte a második egyszáz, majd a harmadik és negyedik - e két utóbbi már kétszáz-kétszáz megawattos - blokk-egység üzembehelyezése.

az igazgató rámutatott, hogy kezdetben rendkívül sok nehézséggel küzdöttek az építők és ez kisebb határidő módosításokkal, a munka elhúzóásával járt. viszontan ugyanis olyan óriás gépegységeket kellett felszerelni és üzembe helyezni, amelyek korábban ismeretlenek voltak az országban.

különös örömmel tölt el bennünket - hangoztatta kallós józsef, hogy most az ötös blokk építke a nagyberuházásoknál szinte példa nélkül álló sikereket értek el

a kisz védnökséggel épülő energia-bázis dolgozói egy évvel ezelőtt ugyanis elhatározták, hogy az ötödik, egyben utolsó blokkot az 1972. november 30-ra előírt határidőnél korábban helyezik üzembe. ez a vállalkozás most kiemelkedő sikerrel járt.

az építők és szerelők, valamint a mozgalmi és gazdasági vezetők példás összefogásának eredményeként a bekapcsolásra a gazdasági bizottság által előírt határidőnél két és fél hónappal korábban kerülhetett sor.

a visontai építők kiemelkedő helytállásának jelentőségét növeli, hogy az ötös üzem már az őszi-téli csucsidényben - amikor a legnagyobb feladat hárul az erőművekre - áramot ad az országos hálózatba - mondotta kallós józsef./mti/

...

a szerkesztőség figyelmébe!

sz6/tm/ok -cz

1972. szeptember 14.

mai bb.5-ös számú hírünk /szeptember világszerte az írástudatlanság.../ második bekezdésének 7. sorától a szöveg helyesen: „a következő munkálatok eredményeként jelenleg az úgyneve-

zett „képezhető koru, - vagyis az 55 év alatti - lakosokat

alapul véve mintegy 140 000-re tehető még a felmérések adatai

szerint hazánkban az analfabéták, félanalfabéták száma,.. szak-

emberek egybehangzó véleménye szerint a hazai...../mti/

...

14.16/ok

- 26 -

NA 1500

bb.34. hazaérkezetek az olimpiai ifjúsági tábor magyar vendégei

k nn/gk/hi/ok -cz

1972. szeptember 14.

csütörtökön hazaérkeztek a müncheni olimpiai ifjúsági tábor magyar vendégei. 30 főnyi küldöttségünk három héttig tartózkodott a bajor fővárosban megrendezett „olimpiai vit-en,, a delegációt a ferihegyi repülőtéren főcse lajos, a kisz központi bizottságának titkára köszöntötte./mti/

...

bb.35. anikó, erika, sarolta, julia, éva ...huszonhárom „utca névadó,, pécssett

vid/fm/ok -cz

1972. szeptember 14.

pécssett huszonhárom utca névadásáról határoztak csütörtökön. valamennyi a város legfiatalabb negyedéhez, a gyors ütemben épülő megyeri-kertvárosához tartozik, ahova még az idén több száz család költözik. mire pedig teljesen kiépül, több mint négyezer lakás lesz a mecsek déli lejtőjéhez simuló új negyedben.

az új utcák nevének kiválasztásánál gondoltak a régi helytörténeti vonatkozású nevek megmentésére. többségük azonban tizenhét - kedvesen hangzó női nevet kapott, mint például anikó, erika, sarolta, zsuzsannak, julia, éva, diána./mti/

...

bb.37. a tv fórumon:vályi péter

i nn/pá/hi/ok -cz

1972. szeptember 14.

pénteken este 20 órakor vályi péter, a minisztertanács elnökhelyettese a tv-fórumon válaszol a nézők telefonon beérkező, valamint az egyesült ízzó és más vállalatok munkásainak, mérnökeinek, közgazdászainak a helyszínen elhangzó kérdéseire. a napirenden a külkereskedelem, a nemzetközi műszaki-gazdasági együttműködés kérdései szerepelnek. a műsorvezető megyeri károly./mti/

...

bb.38. az első félév mérlege: hétszázhetven új lakás debrecenben

vid/kz/ok -cz

1972. szeptember 14.

az első félévi költségvetés teljesítéséről és a fejlesztési alap felhasználásáról tárgyalt csütörtöki ülésén a debreceni városi tanács. a testület a múlt esztendőben az ideai fejlesztési alapot 692 millió forintban állapította meg. ebből az év első felében 341 millió forintot használtak fel, s ez a korábbi esztendőkhöz képest jelentős javulás. elismeréssel állapította meg a tanácsülés, hogy az átadott lakások és egyéb létesítmények minősége is jobb, mint a megelőző években, ami elsősorban a megvalósításban résztvevő vállalatok, szervek összehangoltabb munkájának köszönhető.

/folyt.köv./

- 27 -

14.45/ok

NA 1530

szerkesztőségek figyelmébe!

a mai bb.13. számú hírünk /felszámolják a .../ 3.bek. alulról számított 2. sorában a szöveg helyesen:

...továbbra is üzemeltetik a napi 3,6 tonna kenyeret készítő /tehát nem 36 tonna/

/mti/
-.-

bb.38./az első félév ....folyt./ok

az idei fejlesztési célkitűzések előterében a lakásépítés áll. a tanácsülés erre az esztendőre 1 751 lakás átadását hagyta jóvá s ebből az első fél évben hétszázhetven ké-szült el. az egykori civis városban rendkívüli mértékben el-hanyagolt és korszerűtlen volt a közmű hálózat. a lemaradás pótlására közművesítésére negyvenkilenc millió forintot köl-tött az első fél évben a város, s ebből harmincegy millió fo-rintot a keleti főcsatorna vizének debrecenbe bevezetésre for-dítottak./mti/

-.-

bb.33. a perui tájékoztatási hivatal elnökének sajtótájékoztatója
t szö;pá/ok hi-cz 1972. szeptember 14.

a rövid hivatalos magyarországi látogatáson nálunk tartó-zkodó dr. augusto zimmermann, a perui országos tájékoztatási hivatal elnöke csütörtökön a parlament gobelin termében talál-kozott a magyar és a külföldi újságírók képviselőivel. jelen volt raul maria pereira, a perui köztársaság budapesti nagykö-veve is. dr. várkonyi péter államtitkár, tájékoztatási hivatal elnökének megnyitó szavai után a magasrangú perui vnedég vála-szolt az újságírók kérdéseire.

egyebek között aláhuzta: bár a latin-amerikai országok kor-mányainak különbözőek a politikai és az ideológiai álláspontjai, valamennyi tisztában vannak azzal, hogy saját érdekük ben szükségük van nézeteik összehangolására. chile fejlődési folya-matát pozitívnak értékelte, s aláhuzta, hogy ezt az utat a chilei nép maga választotta, s elidegeníthetetlen joga, hogy maga dönt-sön a sorsáról. peru és az egyesült államok viszonyát elemezve megemleítette, hogy azok a problémák, amelyek korábban az ame-rikai kőolajipari vállalat perui leány-vállalatának kisajátí-tásából adódtak a két ország között, megoldódtak. a perui kül-politika alapelve, hogy barátokat keressen a világon, és nem ellenségeket. egymás szuverénitásának, függetlenségének tiszteletben tartása fontos feltétele kapcsolatok fejlesztésének.

/folyt. köv./
15.15/ok

28 -

NA 135

bb 33. /a perui tájékoztatási ... 1. folyt./bzs

egy másik kérdésre válaszolva elemezte a perui belpoliti-kai helyzetet. a perui forradalom kezdeményezői négy esztendővel ezelőtt a fegyveres erők voltak. kezdetben a perui nép jelentős része arra gondolt, hogy újabb katonai puccs részese. a kormány hathatós intézkedései azonban - az amerikai kőolajipari vállalat kisajátítása, az agrártörvény megalkotása, az új ipartör-vény - a széles tömegek előtt is egyre világosabbá tették az évek folyamán a forradalom előrehaladását. a perui nép bizalmat adott az új kormánynak és maga is csatlakozott a forradalom ügyéhez. ma már a teljes lakosság támogatását magáénak mondhatja a kor-mány, amely újabb intézkedéseivel arra törekszik, hogy a perui nép politikai, gazdasági és kulturális értelemben egyaránt része-se legyen a hatalomnak.

peru a világ egyik legnagyobb hal-exportőre. ezzel kap-csolatban vetődött fel a tengeri határokkal kapcsolatos perui ál-láspont. a perui tájékoztatási hivatal elnöke aláhuzta: hazája még 1945-ben alakította ki - kizárólag gazdasági megfontolások-ból - azt a jelenleg is érvényes elvét és gyakorlatát, hogy a ten-geri határok 200 mérföldre terjednek ki. később a chilével és ecuadorral kötött megállapodások is megerősítették ezt a tenger-jogi álláspontot. ez azonban nem jelenti azt, hogy a perui vize-ken külföldi halászflokkák nem halászhatnak. erre minden lehető-ség adott: előzőleg azonban engedélyt kell kérniük a legközeleb-bi parti őrségtől, és természetesen megfizetni a halászati díjat. az összeg viszonylag alacsony. nemcsak a külföldi halászati te-vékenységet szabályozták, a perui halászhajók működése is enge-délyhez kötött. a perui álláspont ebben a kérdésben végleges, ugyan-akkor azonban a peruiak készek egy nemzetközi konferencián mélyre-natájan elemezni a tengerjogi kérdéseket.

dr. augusto zimmermann újabb kérdésekre válaszolva beje-lentette: a perui őserdőben a hazai kutatók rendkívül gazdag kő-olaj-lelőhelyekre bukkantak, eddig négy kutat furtak, s valamennyi termelőképes. peruban 42 millió hektárra tehető az a terület, amely számításba jön a kőolaj-felfedezés szempontjából. ennek fel-tárására azonban jelenleg perunak nincs anyagi fedezete. a perui kormány ezért szívesen kötne szerződést külföldi kőolaj-társaságok-kal, amennyiben azok készek alávetni magukat a feltételnek. ezek közé tartozik, hogy tulajdonosi jogot nem biztosítanak, nyersolaj-jal fizetnek, és a finomítás a perui olajtársaságot illeti meg.
/mti/

-.-

15.20/bzs

- 29 -

NA 135

bb 36. kecskeméten a népfront aktív részese a városfejlesztésnek

vid/fm bzs -cz

1972. szeptember 14.

város- és községpolitikai kérdésekről - többek között a megyeközpont, kecskemét népfrontbizottságának ilyen irányú tevékenységéről - tárgyalt csütörtökön a hazafias népfront bács-kiskun megyei elnöksége. a kecskeméti városi népfrontbizottság - munkabizottságainak, nyolc külterületi bizottságának és aktivista-hálózatának közreműködésével - alkotó módon vesz részt a már 80 ezer lakosú megyeszékhely általános fejlesztésében. többek között figyelmet érdemel a lakásgondok enyhítése érdekében kifejtett népfrontmunka. annakidején 200 „félkész” lakást építettek fel a népfront által szervezett és támogatott házépítő munkaközösségek. ez az akció mintegy alapját képezte az országszerte kibontakoztatott lakásépítő szövetkezeti mozgalomnak. kecskemétben is az új formában folytatják az építkezést a műkert-városban, ahol már közel félezer új család otthonát adták át. a hunyadi-városrészen, szintén népfront-szervezésben, 112 lakás készült el „házilagos”, kivitelezésben. új mintalakótelep szervezését is megkezdték kecskeméten. mindez a városi tanáccsal való jó együttműködést dicséri. a népfront várospolitikai munkájának eredménye az is, hogy évente 9-10 millió forint értékű társadalmi munkát végeznek a megyeszékhely lakói: az üzemek, tsz-ek, intézmények dolgozói. a város az utóbbi 5 évben négyszer nyerte meg a megye öt városa közötti településfejlesztési versenyt. népfront-javaslatra a városi tanács újabb helyeket jelölt ki külterületeken a mezőgazdasági lakosság korszerű lakásépítési igényeinek kielégítésére. az idén tavasszal a városi tanács vb. jóváhagyásával megindították a „virágos, tiszta kecskemétért” mozgalmat: megélenkült az utcák, terek társadalmi munkában történő szépítése, parkosítása. /mt1/

bb 39. tanévet kezd 50 millió szovjet iskolás - zalka máté: szingazgató - megjelent a fáklya legújabb száma

1 sz6/pá hi bzs -cz

1972. szeptember 14.

a szovjetunió 180 ezer iskolájában hárommillió pedagógus irányításával 50 millió diák kezdte meg a legújabb tanévet: munkájukról, a szovjet iskolarendszer és közoktatás fejlődéséről ad képet egyebek között a fáklya című képes folyóirat most megjelent száma. az egyik írásból azt is megtudhatjuk, milyenek képzelik el ma a szovjetunióban az 1980-as évek iskoláit, s mit tesznek a gyerekek túlterhelésének csökkentésére. bemutatja a lap a moszkvai uttörőpalotát is. /folyt. köv./

15.25/bzs

- 30 -

NF 1540

bb 39. /tanévet kezd 50 ... 1. folyt./bzs

a moszkvai színházi élet érdekes évfordulót ünnepel: 50 esztendővel ezelőtt alapították a majakovszkij színházat. a társulat tagjait emlékeztető események fűzik magyarországhoz, pontosabban a magyarokhoz. amikor a forradalom színháza néven megalakult az együttes, élére zalka máté került, és két éven át igazgatója volt. a másik érdekesség: ez a társulat mutatta be először illés béla egyik színpadi művét. mindezekről részleteket is közöl a lap. a mai művészeti kapcsolatokat jól érzékelteti a két ország szobrászművészeinek együttműködése, amelyről ugyan csak betekintést kaphat az olvasó.

a lap bemutatja viktor karaszjovot, az egykori partizán-parancsnokot, aki ma a szovjet-magyar baráti társaság elnökségének tagja. sok szó esik napjainkban a környezetvédelemről. a fáklya legújabb számában képes riport számol be arról; mit tesznek kijev levegőjének tisztaságáért. ismerteti a folyóirat a tudomány és a technika újításait, és interjút közöl a hazánkban is jól ismert szevasztyjanov űrhajóssal. /mt1/

bb 40. 150 ezer tonna komplex műtrágya a peremartoni vegyipari vállalatától - sajtótájékoztató a gyár alapításának 50. évfordulója alkalmából.

vid/kz bzs -cz

1972. szeptember 14.

sajtótájékoztatót tartottak csütörtökön a peremartoni ipari robbanóanyaggyár alapításának 50. évfordulója alkalmából. szabó gellért, igazgató bejelentette, hogy a már középüzemmé fejlődött gyár megváltoztatta elnevezését és az 50. évfordulót már peremartoni vegyipari vállalat néven ünneplik. a névváltozás kifejezi a termelés szerkezetében bekövetkezett nagyarányú változásokat. a hagyományos termelési ágak - bár volumenükben nem csökkentették termékeiket - ma már az összes termelésnek csak mintegy egytizedét adják. szembejelenően fejlődött az utóbbi években a műtrágyák, anóvínyvédőszeres és az egyéb vegyipari termékek előállítására. a gyár kapacitásának bővítésével, évente 270-280.000 tonna műtrágya előállítására készült fel.

elmondották a sajtótájékoztatón, hogy befejeződött az új npk üzem építése, amely idén már 150.000 tonna hármas hatóanyag, úgynevezett komplex műtrágyát ad a mezőgazdaságnak. ez az új üzem korszerű technológia alkalmazásával világszínvonalon termel és olyan hatóanyagösszetételű műtrágyát ad a mezőgazdaságnak, amely iránt rendkívül megnőtt a kereslet. megkezdték például a nyomelemmel dúsított műtrágyák gyártását is. /mt1/

15.35/bzs

- 31 -

NF 1440

bb 41. tájékoztatótudományi szakemberek képzésével foglalkozó nemzetközi szeminárium veszprémben

vid/fm bzs -cz

1972. szeptember 14.

a nemzetközi dokumentációs szövetség /fid/ szervezésében tájékoztatótudományi szakemberek képzésével foglalkozó nemzetközi szeminárium nyílt csütörtökön a veszprémi vegyipari egyetemen. a háromnapos szemináriumot - amelyen 16 országból több mint 40 egyetemi tanár, illetve a tájékoztatótudomány oktatója vesz részt - w. pirog lengyel professzor, a fid képzési bizottságának elnöke nyitotta meg.

a szeminárium résztvevőit dr. nemecz ernő, a veszprémi vegyipari egyetem rektora köszöntötte. elmondotta, hogy az egyetem oktatói, kutatói nagyra értékelik a tájékoztatói szakemberek munkáját. a vegyipari egyetem 50.000 kötetes központi könyvtárában több mint 800 - kémiai és műszaki tudományokkal foglalkozó - hazai és külföldi tudományos folyóirat segíti a kutatómunkát.

a fid nemzetközi szemináriumának résztvevői megtekintették a korszerű szolgáltatásokat nyújtó veszprémi egyetemi könyvtárat. /mti/

--

bb 42. hazánkba érkezett ioan ursu

1 bé/tr ie bzs -cz

1972. szeptember 14.

dr. ajtai miklósnak, a minisztertanács elnökhelyettesének, az országos műszaki fejlesztési bizottság elnökének meghívására csütörtökön budapestre érkezett ioan ursu, a román tudományos és technológiai országos tanács elnöke. fogadására a keleti pályaudvaron megjelent dr. ajtai miklós, ott volt ioan cotot, a román szocialista köztársaság budapesti nagykövete is.

dr. ajtai miklós és ioan ursu csütörtökön délután a parlament delegációs termében megkezdték tárgyalásaikat a két ország műszaki fejlesztési együttműködésének helyzetéről és a bővítés lehetőségeiről. /mti/

--

bb 43. fock jenő fogadta dzong dzun thek-et, a kndk miniszterelnökhelyettesét

t sl/gk ie bzs -cz

1972. szeptember 14.

fock jenő, a minisztertanács elnöke csütörtök délután hivatalában fogadta dzong dzun thek-et, a koreai népi demokratikus köztársaság minisztertanácsának elnökhelyettesét, a magyar-koreai gazdasági és tudományos műszaki konzultatív kormányközi bizottság első ülésén résztvevő koreai delegáció vezetőjét.

a baráti eszmecserén részt vett fehér lajos, a minisztertanács elnökhelyettese, a kormányközi bizottság magyar tagozatának elnöke és pak gjong szun, a kndk budapesti nagykövete is. /mti/

15.53/bzs

- 32 -

NA 16⁰⁰

bb 44. az ötéves lakásépítési terv 34 százalékát már teljesítették veszprém megyében - ülést tartott a megyei tanács

vid/kz bzs -cz

1972. szeptember 14.

a veszprém megyei tanács csütörtöki ülésén megvitatta a iv. ötéves fejlesztési terv végrehajtásának helyzetét. a tanácsi fejlesztési terv elsősorban a lakás-, a bölcsődei, az óvodai és az általános iskolai ellátottság javítására irányult. e programnak megfelelően az ötéves terv eddigi időszakában már 854 millió forintot költöttek lakásépítkezésekre, s ezzel a terv 34.7 százalékát teljesítették. veszprém megyében a megyei tanács végrehajtó bizottságának megítélése szerint a tervidőszakban összesen 6390 lakás építésére nyílik mód.

megállapították azt is, hogy a lakásépítkezések ütemétől elmaradt lakótelepek víz- csatorna- és gázvezetékhalózatának építése. hasonló gondok tapasztalhatók a villamoshálózat bővítésénél is.

az egészségügyi hálózat fejlesztéséről szólva elmondták a tanácsülésen, hogy az ajkai 555 ágyas új kórház és a sümegi 174 ágyas elmeosztály létrehozásával szembetűnően megjavult a megye ellátottsága.

a tervidőszak beruházási helyzetét értékelve megállapították az ülésen, hogy a kapacitáshiány továbbra is mérsékli az előrehaladást. ezért javasolták, hogy előtérbe kell helyezni a gazdaságosabb és hatékonyabb építési módokat, fejleszteni kell a megyei építőipari vállalat szakipari részlegének teljesítőképességét. a megyei tanács állást foglalt emellett, mindent el kell követni, hogy az épülő veszprémi házgyár a program által előírt időben megvalósuljon. /mti/

--

bb 45. a kecskeméti színház tájékoztatókkal kezdte új évadját

vid/fm bzs -cz

1972. szeptember 14.

a kecskeméti katona józsef színház csütörtökön tájékoztatóval kezdte meg az 1972-73-as évadot. kaskantyun mutatták be a múlt évad egyik sikeres darabját, kövesdi nagy lajos - nádas gábor „ellopták a vőlegényem”, című zenés játékát. október 13-ig, a kecskeméti kőszínház évadkezdéséig husz alkalommal mutatják be ezt a színművet. /mti/

--

16.02/bzs

- 33 -

NA 16⁴⁰

t

bb 46. vizgazdálkodási ankét székesfehérvárott

vid/um kz cz

1972. szeptember 14.

„korszerű eszközök és módszerek a területi vizgazdálkodásban,„ címmel háromnapos vizgazdálkodási ankét kezdődött csütörtökön székesfehérvárott. az ankéton mintegy kétszáz vízügyi szakember vesz részt, az ország minden részéből. a megnyitón hangsúlyozták, hogy hazánkban hatalmas mértékben fejlődött a vízügyi kutatómunka, de a jövőben fejleszteni kell az előrejelzési rendszert, a bel-és az árvízvédelmi rendszerrel, a védőművekkel, továbbá az emberi környezet védelmével kapcsolatos kutatásokat. a székesfehérvári ankéton a vizgazdálkodás kérdésein belül a felszín alatti vízkészletek meghatározásának módszereiről, a hidraulikai kutatások legújabb eredményeiről, a vízmérlegkészítés komplex fejlesztéséről, valamint a vizgazdálkodás távlati tervezésének módszereiről lesz szó. megvitatják a mérési, az adatgyűjtési és előrejelzési módszerek problémáit, eredményeit is.

az ankét pénteken folytatja munkáját. a második napon a vizgazdálkodás távlati tervezésének módszereiről, valamint mérési, adatgyűjtési és előrejelzési módszerek eredményeiről tanácskoznak a résztvevők. /mti/

bb 47. közúti közlekedési munkaértekezlet a mémosz-ban

t kf/99 um 1e cz

1972. szeptember 14.

a közlekedés-és postaügyi minisztérium a közúti közlekedés mintegy 125.000 dolgozójának képviselőit, trösztök, vállalatok igazgatóit, párt-és szakszervezeti vezetőit kétnapos munkaértekezletre hívta össze. a tanácskozást csütörtökön dr. csanádi györgy közlekedés-és postaügyi miniszter nyitotta meg a mémosz székházban.

az értekezleten kiss dezső közlekedés-és postaügyi miniszterhelyettes vitaindítója alapján a minisztériumhoz tartozó közúti közlekedési vállalatok gazdálkodásának eddigi tapasztalatait, a beruházások hatékonyságának növeléséhez szükséges tennivalókat, a vállalati munka-és üzemszervezés feladatait tárgyalják meg. /folyt.köv./

16.20/um

NA 1640

- 34 -

bb 47. /közúti közlekedési .....folyt./um

az idei munka értékelése alapján megállapították, hogy a közúti közlekedést szolgáló vállalatok tevékenysége megfelel a közlekedéspolitikai koncepció követelményeinek. különösen örövendetes a közhasználatú autóközlekedés és a vasut együttműködése, amely egyik biztosítéka az őszi csucsforgalom zavartalan lebonyolításának. a tanácskozáson hangsúlyozták, hogy a közúti közlekedés legfontosabb feladata most a rendelkezésre álló termelő és szolgáltató kapacitások, a munkaerő és az eszköz hatékonyabb felhasználása.

az értekezleten felszólalók vállalataik eredményeinek ismertetésén túl beszámoltak legégetőbb gondjaikról, problémáikról, amelyekhez széleskörű tapasztalatcserével közösen próbálták keresni a megoldás lehetőségeit. a tanácskozáson egyebek között feladatul szabták meg a vállalatoknak, hogy dolgozzanak ki részletes programot tartalékaik feltárására, s az üzem-és munkaszervezés fejlesztésének követelményeit hosszabb időre határozzák meg. a tanácskozáson felmerült olyan problémák megoldására, amelyekhez a vállalati hatáskör nem elegendő, a közlekedés-és postaügyi minisztérium külön intézkedéseket tartalmazó akcióprogramot dolgoz ki. /mti/

bb 50. törökországra is érvényes a casco biztosítás

i kf/tm um 1e cz

1972. szeptember 14.

az állami biztosító nemrégén megállapodást kötött a tiara istambul biztosítási szövetséggel. a szerződés értelmében törökországra is érvényes a casco biztosítás, amelynek alapján a magyar autósoknak 3000 török Lira összeghatárig segítséget nyújtanak, ha törökország területén baleset éri kocsijukat. ezzel az ab külföldi casco biztosítása most már 14 ország-ra érvényes.

a külföldi casco alapján karambol esetén az illetékes külföldi biztosító intézet fizeti a gépkocsi további biztonságos utjához szükséges javítás költségeit, vagy gondoskodik az üzemképtelen autó hazaszállításáról. az érvényes rendelkezések szerint egyébként a belföldi casco biztosítás kiegészíthető külföldi utazás esetére is. ezen kívül külön csak egy tura idejére is köthető külföldi casco biztosítás. /mti/

16.25/um

NA 1640

- 35 -

bb 48. milyen az ideális könyvtár ? - könyvtárépítési konferencia székesfehérvárott

vid/um kz cz

1972. szeptember 14.

könyvtárépítési konferenciát rendeztek csütörtökön székesfehérvárott építészek és könyvtárosok részvételével. havasi pál, az országos műemlékfelügyelőség igazgatóhelyettese vitabevezető előadásában elmondta, hogy hazánkban a felszabadulás előtt nem épült korszerű könyvtár. ezt a hiányt a felszabadulás t követő években egyszerre akarták bepótolni, s minél több könyvtár építését tervezték. a könyvtárakat azonban más művelődési intézményekkel párosították össze, s így ezek a létesítmények nem tudtak megfelelni funkciójuknak. a felszabadulást követően 7 nagy megyei közművelődési könyvtár és egy egyetemi könyvtár épült, közülük a legjobb a szombathelyi és a miskolci egyetemi könyvtár. a z utóbbiak külső megjelenésükkel, berendezésükkel és beosztásukkal egyaránt példái annak, hogy milyennek kell lennie egy modern könyvtárnak. ezzel kapcsolatban havasi pál rámutatott arra is, hogy a jó, korszerű könyvtárban a könyvkölcsönzésen kívül mind nagyobb teret kell kapnia a klubéletnek, s általában növelni kell a könyvtárak közművelődési szerepét.

a távlati tervek szerint az elkövetkező években két új megyei könyvtár épül az országban. a szegedi új központi könyvtárban a városi, a megyei és az egyetemi könyvtár is helyet kap. székesfehérvárott a tervek szerint a város jövődj új negyedében, a lenin-városban építik majd fel az új könyvtárat. /mti/

-. -

bb 52. vendégek a népfrontnál uruguayból

k tf/um cz

1972. szeptember 14.

bencsik istván, a hazafias népfront országos tanácsának főtitkára fogadta az uruguay széles front magyarországon tartózkodó öt tagu delegációját. szívélyes, baráti hangulatu megbeszélésen kölcsönösen tájékoztatták egymást a hazafias népfront, illetőleg az uruguay széles front tevékenységéről. a megbeszélésen jelen volt dr. molnár béla, a hazafias népfront országos tanácsának titkára. /mti/

-. -

- 36 -

16. 30/um

NF 16^{ve}

v

bb 49. ajándéktelevizió

vid/fm bzs -cz

1972. szeptember 14.

a budapesti kőolaj- és gázvezeték vállalat szocialista brigádjai elhatározták, hogy televíziót ajándékoznak egy olyan szociális otthonnak, ahol zömmel állandóan ágyban fekvő öregeket gondoznak. választásuk a mérki szociális otthonra esett, ahol 163 idős ember él. az ajándékot már át is adták az intézetnek. /mti/

-. -

bb 51. 25 város építészeinek tanácskozása szombathelyen

vid/kz bzs -cz

1972. szeptember 14.

csütörtökön szombathelyen megkezdődött huszonöt hazai város építészeinek, építőinek kétnapos tanácskozása. mint a megnyitó ülésen is rámutattak, husz évvel ezelőtt a hazai építészet erősen budapest-centrikus volt; a szellemi kapacitás oda koncentráldott. azóta a vidéken dolgozó építészek munkája egyenértékűvé vált a fővárosiakéval, sőt egyes témákban uttörő, előremutató szerepet töltenek be. a kórháztervezések, építések jórésze például vidéken történik. ebben elsősorban debrecen jeleskedik. egyes új építési technológiák bevezetése is az ő érdemük. a békéscsabaiak dolgozták ki a téglapaneles építési módot. a lakásépítésben jelentős vidéki műhelyek, iskolák, alakultak ki, mint például a pécsi.

a vendéglátó vas az ország egyik legjobban fejlődő megyéje építészeti szempontból. a nemrégén átadott szombathelyi claudius szálló például legszebb építményeink sorába tartozik. sokat köszönhet a szakma annak, hogy itt megkülönböztetett támogatást kap a helyi társadalmi vezetőkől.

a tanácskozás színhelyén kiállítás nyílt vas megye nagyobb mezőgazdasági beruházásairól. a résztvevő szakemberek tanulmányi kiránduláson tanulmányozzák a szombathelyi, büki és kőszegi új létesítményeket, építkezéseket, műemlékhelyreállításokat és városeggyütteseket. /mti/

-. -

16. 35/bzs

- 37 -

NF 16^{ve}

bb 53. jó uton jár a magyar nemesítés - országos kukorica fajtabemutató

vid/kz bzs -cz

1972. szeptember 14.

a mezőgazdasági fajtakísérleti intézet tordasi állomásán csütörtökön országos kukorica fajtabemutatót rendeztek. a bemutatón részt vett dr. soós gábor, a mezőgazdasági és élelmiszerügyi miniszter első helyettese is. ötven hazai és 54 külföldi hibridet mutattak be. összehasonlításuk, mint elmondták, azt bizonyítja, hogy - a korai érésű csoportokban - az utóbbi három évben nemesített magyar hibridek mind termőképességben, mind szárszilárdágban nemzetközileg is versenyképesek.

a bemutatót követő szakmai vitában a mezőgazdasági nagyüzemek szakemberei javasolták, hogy a fajtakísérleti intézet vidéki állomásai és a kutató intézetek a megyei szaktanácsadó bázis szerepét is betöltsék. ezzel elérhető, volna, hogy a világviszonylatban is számottevő magyar kutatási, nemesítési eredmények gyorsabban valósuljanak meg a gyakorlatban.

dr. soós gábor az mti munkatársának elmondotta, hogy jelenleg öt éréscsoportban 32 minősített szemes- és három silóhibrid áll a köztermesztés rendelkezésére. ez a helyzet lehetőséget ad arra, hogy az eddiginél gyorsabb ütemben váltsák le a termelő gazdaságok a korszerűtlenebb, a betegségeknek kevésbé ellenálló és a gépi betakarítás követelményeinek nem megfelelő ő fajtákat.

- jelenleg hazánkban csaknem 1.5 millió hektáron termesztünk kukoricát. a becslések szerint országos átlagban 40-41 mázsás hektáronkénti termés várható. természetesen a legjobb nagyüzemi gazdaságok már elérik a hektáronkénti 90-100 mázsás hozamot is. mindez azt bizonyítja, hogy jó uton halad a hazai kukorica nemesítés, s a fajtákhoz korszerű termesztési technológiák is gazdaságaink rendelkezésére állnak - jelentette ki a miniszter-helyettes./mti/

--

bb 54. nemzetiségi könyvkiállítás tatán

vid/fm bzs -cz

1972. szeptember 14.

a nemzetközi könyvév alkalmából szeptember 11-16. között könyvtári hetet rendeznek komárom megyében. ennek során csütörtökön nemzetiségi könyvkiállítást nyitottak tatán, a megyei művelődési központban. a megyében ugyanis sok szlovák, illetve német anyanyelvű lakos él. a magyarországi németek demokratikus szövetségének és a magyarországi szlovákok demokratikus szövetségének közreműködésével a hazai könyvesboltokban is kapható, a könyvtárakból kölcsönözhető német, illetve szlovák nyelvű könyvek, főleg szépirodalmi és ifjúsági alkotások láthatók a kiállításon. bemutatják a két szövetség magyarországon megjelenő ujságjait is./mti/

--

16.40/bzs

NA 1725

- 38 -

bb 55. sajtótájékoztató a diósgyőri gépgyár munkásorségének tevékenységéről

vid/fm bzs la

1972. szeptember 14.

a fegyveres erők napja alkalmából, a munkásorség fennállásának tizenöt éves jubileumán a borsod megyei munkásor parancsnokság egyik kiváló alegységének, a diósgyőri gépgyár munkásoreinek tevékenységével ismertették meg a magyar sajtó képviselőit.

az alegységnek a gépgyár szomszédságában lévő körletében csütörtökön tartott sajtótájékoztatón megjelent többek között veres sándor, a borsod megyei pártbizottság osztályvezetője és ökrös lászló, a munkásorség országos parancsnokságának képviselője.

dr. kállai lászló megyei munkásor parancsnok ismertette a résztvevőkkel a testület tevékenységét. elmondotta többek között, hogy a munkás-paraszt forradalmi kormány felhívására 1957-ben borsod megyében kilenc egység alakult. ma már nemcsak párttagok, hanem kisz- és szakszervezeti aktivisták, s pártonkívüliek is részt vesznek a mozgalomban. az állomány nyolcvankét százaléka párttag. a leszerelt, vagy nyugalomba vonult munkásörök helyett eddig több mint kétezeröt száz személyt készítettek fel a haza védelmére. a munkásörök két százaléka nő. az állományban az 1919-es veteránoktól kezdve a fiatalokig, minden generáció megtalálható.

nem marad el a munkásörök anyagi, erkölcsi elismerése sem, amit az is bizonyít, hogy ezernégyszázan kaptak „kiváló munkásör”, több mint ötszázan pedig „kiváló parancsnok”, kitüntetést. a borsodi munkásörök baráti-elvtársi kapcsolatot tartanak fenn a kelet-szlovákiai népi milícia egységeivel.

- a magyar népköztársaság legfiatalabb fegyveres testülete keretében a borsodi munkásorség is fegyelmezett, köteleesség-tudó alakulattá fejlődött - hangsúlyozta dr. kállai lászló, amit az is bizonyít, hogy a foglalkozásokon a munkásörök több mint kilencven százaléka rendszeresen részt vesz.

csikos józsef, a diósgyőri munkásör alegység egyik századparancsnoka a körlet tevékenységéről beszámolva elmondotta, hogy 1957-ben alakult alegység létszáma 1965-höz képest megkétszereződött. a munkásörök több mint hatvan százaléka választott funkcióban működik, s közülük mintegy háromszázan kaptak kitüntetést. a munkásörök ötvenhét százaléka fizikai szakmunkás, akik tevékenyen részt vesznek a termelő üzemekben a szocialista munkaversenyben is. a diósgyőri munkásörök borsodivánka, szentistván, négyes községekben részt vettek a mezőgazdaság szocialista átszervezésében, s azóta is több alkalommal nyújtottak segítséget a terménybetakarításhoz. ott voltak a sajtó - és a színva-menti árvizkár-elhárításnál is.

/folyt. köv./
17.00/bzs

- 39 -

NA 1720

bb 55. /sajtótájékoztató ... 1. folyt./bzs

sajtótájékoztatót követően a résztvevők megtekintették a diósgyőri gépgyár munkásóreinek tevékenységét bemutató kiállítást, a harcgyakorlatokról készült filmet, felkeresték munkahelyükön a munkásőrket, pénteken harcparancs kihirdetésével kezdődő gyakorlaton vesznek részt, ahol a munkásőrök különböző harci feladatok megoldását mutatják be. /mti/

--

bb 56. ifju műszakiak, közgazdászok találkozója mezőtúron

vid/fm bzs La

1972. szeptember 14.

mezőtúron, az iparilag fejlődő nagykunsági városban, csütörtökön rendezték meg az ifju műszaki szakemberek és közgazdászok találkozóját. a meghívottak mórlicz belának, a városi pártbizottság titkárnak vezetésével az időszerű iparpolitikai és közgazdasági kérdésekről folytattak eszmecsere-t. mezőtúr, amely egy-két évtizeddel ezelőtt még kifejezetten mezőgazdasági város volt, ma már a megye kiemelt iparfejlesztési területei közé tartozik. fiatal üzemei - a villamos géptechnikai cikkek gyára, a fémfeldolgozó ktsz, a könnyűipari alkatrész-ellátó vállalat - az új, ipari munkások százait fogadták be a fiatalok tömegeinek biztosítanak munkaalkalmat.

a város régi és új üzemei jelentékeny szerepet játszanak a hazai ellátásban és az exportban is. a fejlődés azonban tovább tart; bővül a dózsa cipőipari szövetkezet, az asztalosipari szövetkezet, megkezdődik az automatizált téglagyári kombinát építése. a csütörtöki találkozó résztvevői hangsúlyozták, hogy a régi és az új üzemekben meg kell valósítani a korszerű, gazdaságos termelés feltételeit. a fiatalok, szocialista brigádokba tömörülve szervezik a „dolgozz hibátlanul, mozgalmat és csatlakoznak az újító mozgalomhoz. továbbá kezdeményezik az üzemekben a gazdasági tartalékok feltárását. /mti/

--

bb 57. losonczi pál, az elnöki tanács elnöke

pá sz6 bzs La

1972. szeptember 14.

costa rica nemzeti ünnepe, a függetlenség kikiáltásának évfordulója alkalmából táviratban üdvözölte dr. josé figueres ferrer köztársasági elnököt. péter jános külügyminiszter gonza facio segreda külügyminiszternek küldött üdvözlő táviratot. /mti/

17.05/bzs

- 40 -

NA 1725

bb 58. vályi péter vietnami diplomatákat fogadott

pá bzs La

1972. szeptember 14.

vályi péter, a kormány elnökhelyettese csütörtökön fogadta hoang cuongot, a vietnami demokratikus köztársaság nagykövetét és nguyen hung khanht, a dél-vietnami köztársaság nagykövetségének ideiglenes ügyvivőjét. a találkozón a nagykövet és az ideiglenes ügyvivő átnyújtotta a dél-vietnami ideiglenes forradalmi kormány szeptember 11-i nyilatkozatát, majd tájékoztatást adott a vietnami katonai helyzetről.

a kormány elnökhelyettese hangoztatta, hogy a magyar népköztársaság kormánya és az egész magyar nép együttérzéssel kíséri a hős vietnami nép küzdelmét. rámutatott, hogy elítéljük az amerikai légierőnek a vdk ellen végrehajtott pusztító támadásait, s hazánk a jövőben is megad minden lehető támogatást a vietnami nép igaz ügyéhez, a vdk kormányának és a difk-nek a vietnami kérdés megoldására tett igazságos javaslatai és kezdeményezései megvalósításához. /mti/

--

bb 59. a. n. zagyemidko,

bzs La

1972. szeptember 14.

a szovjetunió kgst képviselőjének helyettese, aki a magyar-szovjet gazdasági, és műszaki tudományos együttműködési kormányközi bizottság soronkövetkező ülésének előkészítése érdekében tárgyalásokat folytatott magyar gazdasági vezetőkkel csütörtökön elutazott budapestről.

a.n. zagyemidko-t fogadta vályi péter, a minisztertanács elnökhelyettese. elutazásakor a repülőtéren a szovjet vendéget dr. szita jános miniszterhelyettes, a nemzetközi gazdasági kapcsolatok titkárságának vezetője bucsúztatta. /mti/

--

bb 60. kedvezményes rádió-akció borsodban

vid/fm bzs La

1972. szeptember 14.

szeptember 15. és november 15. között kedvezményes rádió-akciót bonyolítanak le borsod megyében. az akcióról csütörtökön a szakszervezetek megyei tanácsának székházában az újságírókat, valamint a népművelési és kereskedelmi szervek képviselőit dr. ladányi józsef, a borsod megyei tanács elnöke tájékoztatta. /folyt. köv./

17.18/bzs

- 41 -

NA 1740

bb 60. /kedvezményes ... 1. folyt./bzs

ismertette a megye gazdasági életének fejlődését, és elmondotta, hogy borsod kulturális ellátottsága az erőfeszítések ellenére sem tudott lépést tartani az anyagi kultúra átlagosnál gyorsabb fejlődésével.

borsod megyében a rádió-ellátottság tizenhét százalékkal van alatta az országos átlagnak. országos viszonylatban ezer lakosra 243 rádióelőfizető jut a megyében pedig csak kétszáznegy. valamivel jobb az arány, ha a családokra jutó rádiókészülékeket veszik alapul. a tanácselnök közölte, hogy a megyék között borsod a negyedik, ahol a kedvezményes rádióvásárláson tizenkét típust 10-20 százalékos árengedménnyel árúsítanak, és valamennyi rádiókészülék otp-hitellevélre is vásárolható.

a rádió-akció idején a magyar rádió és televízió csaknem félszáz alkalommal sugároz műsort borsodból. október 10-én leninváros jelentkezik „az oléfinprogram a megvalósítás útján” című műsorral. október 13-án „igy élünk”, címmel a borsodi bányászok életéről lesz közvetítés. a falurádió műsorában szerepel a mostoha adottságu termelősövetkezetekről és a nagyüzemi állattartásról szóló közvetítés. ugyancsak októberben a tokaji rekonstrukció eredményeiről is beszámolnak. a különböző műsorokban szerepel még ózd, aggtelek, sárospatak, sajoszentpéter, miskolc életének bemutatása is. /mti/

..

bb 61. könnyűipari tanácskozás szegeden

vid/fm bzs la

1972. szeptember 14.

a könnyűipari minisztériumhoz tartozó textil- és textilruházati ipar termelésének 10 százalékat csongrád megye adja, de rendelkezik a megye több más olyan tekintélyes könnyűipari üzemmel is, mint a tiszai butoripari vállalat, vagy a szegedi cipőgyár. ezenkívül működik az ágazathoz tartozó 10 tanácsi vállalat, 30 kisipari szövetkezet és 10 háziipari szövetkezet is.

a megye könnyűiparának tevékenységéről, fejlesztéséről tanácskoztak csütörtökön szegeden a megye és a könnyűipari minisztérium vezetői. keserű jánosné könnyűipari miniszter, győri imre, a megyei pártbizottság első titkára, dr. komócsin mihály, a megyei tanács elnöke részletes tanulmány alapján vitatta meg, hogyan fejleszthető tovább csongrád megye könnyűipara és hogyan érinti ez a vállalatokat, szövetkezeteket. /folyt. köv./

17.35/bzs

- 42 -

NA 1800

bb 61. /könnyűipari ... 1. folyt./bzs

a textilruházati ipar rekonstrukciója során a legszámtöbbben a hódmezővásárhelyi divatkötöttárugyár fejlődik, ahol a negyedik ötéves terv időszakában 50 százalékkal növekszik a termelés. a kenderfonó- és szövőipari vállalatnál a rekonstrukciónak az első üteme valósul meg a tervidőszakban. a pamutnyomóipari vállalat szegedi textilgyárában folytatják a szövőgépek automatizálását. megvitatták a szegeden működő, de országos hatáskörű rost-kikészítő vállalat munkáját is, amelyet összevonnak a kenderfonó és szövőipari vállalattal.

napirendre került a tanácskozáson több olyan kérdés is, amely központi döntést kíván, mint például a vállalatok jövedelmezősége, anyagi érdekeltsége, a dolgozók keresetének növelése, a munkaerő-helyzet javítása. a tanácskozás résztvevői felkeresték a szegedi textilműveket, ahol elsősorban a bértömeg-gazdálkodás eddigi kísérleteit tanulmányozták. /mti/

..

bb 62. xantus gyula festőművész kiállítása szegeden

vid/fm bzs la

1972. szeptember 14.

szegeden, a képcsarnok kárász-utcai bemutató termében csütörtökön megnyílt xantus gyula festőművész kiállítása. xantus gyula munkásságát fischer ernő festőművész, főiskolai tanár ismertette. /mti/

..

bb 63. kun istván festőművész kiállítása szolnokon

vid/fm bzs la

1972. szeptember 14.

szolnokon, a képcsarnok aba-novák termében, csütörtökön megnyílt kun istván bajai festőművész kiállítása. a tárlaton horváth ferenc, a megyei tanács művelődésügyi osztályának főelőadója méltatta a művész életútját, munkásságát. a kiállításon 23 olajfestmény látható, amelyek a duna-tisza köze és a dunántul természeti szépségeit, tájait örökítik meg. /mti/

..

17.40/bzs

- 43 -

NA 1805

bb 64. csillagászati hét debrecenben

vid/fm bzs la

1972. szeptember 14.

a „miről árulkodik a fény?„ című előadással kezdődött meg csütörtökön a debreceni kossuth Lajos tudományegyetemen a csillagászati hét, amelyet dr. Dezső Loránd, az mta napfizikai obszervatóriumának igazgatója nyitott meg.

szeptember 13-20. között a hajdu-bihar megyei tit és a megyei művelődési központ középiskolásoknak, egyetemi hallgatóknak, a csillagászatot kedvelők táborának - neves szakemberek közreműködésével - előadásokat tart. előadások hangzanak el a világ-egyetem vizsgálódásának történetéről, a világegyetemben végzett távolságmérésekről, a napfizikai kutatásokról. a mars- és a venus-kutatások eredményeiről. az iskolai oktatáshoz kapcsolódó témákon túl bemutatókra kerül sor az mta napfizikai obszervatóriumának nagyterdei intézetében. vasárnap az űrkutatás fejlődését és eredményeit bemutató kiállítás nyílik debrecenben. /mti/

--

bb 66. moharos józsef,

gg 1e bzs la

1972. szeptember 14.

a főt elnökhelyettese csütörtökön fogadta a hazánkban tartózkodó lengyel mezőgazdasági, termelészövetkezeti küldöttséget. a találkozáson kölcsönösen tájékoztatták egymást a magyar és a lengyel termelészövetkezeti mozgalom aktuális kérdéseiről és megbeszéltek a két szervezet közötti kapcsolatok továbbfejlesztésének lehetőségeit. /mti/

--

bb 67. hazánkba érkezett a lengyel vegyipari miniszter

1 bé/tr 1e bzs la

1972. szeptember 14.

dr. szekér Gyula nehézipari miniszter meghívására csütörtökön budapestre érkezett dr. Jerzy Olszewski, a lengyel népköztársaság vegyipari minisztere. fogadására a ferihegyi repülőtéren megjelent dr. szekér Gyula nehézipari miniszter, ott volt Tadeusz Hanuszek, a lengyelország budapesti nagykövete is. magyarországi tartózkodása alatt dr. Jerzy Olszewski dr. szekér Gyulával a magyar-lengyel petrokémiai és műszálpipari együttműködés lehetőségeiről tárgyalt. /mti/

--
- 44 -

17.57/bzs

NA 1810

bb 65. aláírták a magyar-olasz kulturális munkatervet

t nn/gg um h i la

1972. szeptember 14.

csütörtökön a kulturális kapcsolatok intézetében dr. Sergio Kociancich tanácsos, az olasz külügyminisztérium kulturális főigazgatóságának osztályvezetője és dr. Borka Zoltán, a kki főosztályvezetője aláírta a két ország 1972-75-re szóló kulturális munkatervét.

az aláíráson megjelent társadalmi, művészeti életünk számos kiválósága. ott volt Mario Franzi, az olasz köztársaság rendkívüli és meghatalmazott nagykövete is.

x x x

a most aláírt kulturális munkaterv lehetőséget nyújt arra, hogy mindkét ország kulturája legjavát ismertesse meg a másik ország népével, s lehetővé teszi a szervezett információcsere bővítését a kulturális és tudományos élet minden területén. az 1973-ban pécsen megrendezésre kerülő Janus Pannonius Irodalomtudományi konferencián olasz tudósok is részt vesznek majd, míg a Petrarca, illetve Ariosto centenáriusra magyar tudósok utaznak ki Olaszországba. Petőfi születésének 150. évfordulója alkalmából az olasz fél iskolai pályázatokat és más rendezvényeket szervez a jövő évben. 1973-ban rómaiban magyar-olasz történelmi konferenciát tartanak, ugyanakkor a jövő év júniusában budapesti reneszansz-kori magyar-velencei kapcsolatokkal foglalkozó történelmi-találkozó lesz. az egyezmény előírja szakértők cseréjét az országos levéltár és az olasz állami levéltár között. előírja az országos széchenyi könyvtár és az országos műszaki könyvtár, valamint a római és a firenzei országos központi könyvtár közötti szorosabb együttműködést.

kölcsönösen ellátogatnak egymás országába a magyar és az olasz fiatalok. a munkaterv értelmében főleg a két nemzet nyelvét elsajátítani akaró 15-19 éves tanulók cseréjét segítik elő. a munkaterv jelentősen bővíti az ösztöndíj-kereteket, látogatásokat, tanulmányutakat, folytatódnak a sikeres kiállítás-cserék, és tervezik színnázak kölcsönös vendéggjátékát is. /mti/

--
- 45 -

18.10/um

NA 1810

bb 68. gázrobbanás

mm um la

1972. szeptember 14.

csütörtökön délelőtt 11 óra 55 perckor budapesten a vi. kerület Lázár utca 5 számú ház előtt talajszint alatti gázcsőszerelési munkálatok közben eddig még ismeretlen okból gázrobbanás és tűz keletkezett, melynek során Kovács József 45 éves csőszerelő csoportvezető súlyos, nem életveszélyes, Lócsei Gyula 27 éves segédmunkás és Szabó András 41 éves kubikos, a gázművek, illetve az agroépszer dolgozói könnyű sérülést szenvedtek. A robbanás körülményeinek tisztázására és a felelősség megállapítására a rendőrség szakértők bevonásával vizsgálatot folytat. /mti/

..-

bb 69. grillparzer medea-jával nyitotta meg az idei színházi évadot a győri kislelud színház

vid/um fm la

1972. szeptember 14.

a győri kislelud színházban az 1972/73-as színházi évad első előadására csütörtökön este került sor: a németnyelvű romantikus dráma megteremtője, grillparzer medea-ját mutatták be - a szerző halálának 100. évfordulója alkalmából. a társulat a darabot az idei „soproni ünnepi hetek”, idején nagy sikerrel mutatta be a fertőrákosi barlangszínházban, amiről az osztrák és a német sajtó nagy elismeréssel számolt be.

a győri előadást várady györgy rendezte, a címszerepet spányik éva, a többi főbb szerepet solti bertalan, kossuth-díjas, érdemes művész, tornyai magda, lóte attila, szende bobby, mester jános jászai-díjas alakította. /mti/

..-

bb 70. tanévnyitó a gödöllői agrártudományi egyetemen és a szegedi tanárképző főiskolán - főiskolát avattak gyöngyösön

ö vid/fm um la

1972. szeptember 14.

a gödöllői agrártudományi egyetemen csütörtökön tartották az ünnepi tanévnyitó ülést. az ünnepségen megjelent dr. dimény imre mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszter, k. nagy sándor, az mszp központi bizottságának osztályvezető-helyettese, dr. bíró ferenc, a pest megyei pártbizottság titkára. /folyt.köv.

- 46 -

18.32/um

NA 1900

bb 70. /tanévnyitó .....folyt./um

a vendégeket és a hallgatókat - köztük a 418 elsőévest - dr. pethő györgy köszöntötte, majd ismertette az elmúlt három év eseményeit. elmondotta, hogy ebben az időszakban költözött a fővárosból gödöllőre a mezőgazdasági gépészmérnöki kar, zsám-békon pedig létrehozták az üzemgazdasági szakot. a beiskolázásokról szólva hangsúlyozta, hogy a felvett hallgatók 45 százaléka fizikai dolgozók gyermeke, ennek az aránynak az elérését elsősorban a somogy és a bács megyei tanácsokkal kötött együttműködés i szerződések segítették elő. hasonló kapcsolatok kialakítását tervezik pest és békés megyével is.

a továbbiakban megemlítette, hogy az egyetem javaslatára az 1972/73. tanévben kezd meg működését a mezőgazdasági munkaszervezési és munkavédelmi intézet, a mezőgazdasági géptanvintézet, valamint a matematikai és számítástechnikai intézet. ezenkívül létrehozták a melegégyi mezőgazdasági ismeretek oktatási csoportját. az oktató-nevelő munka jobb feltételeinek megteremtésére új tantervek készültek, és kidolgozták az új típusú államvizsga-rendszert.

ezután az elsőéves hallgatók eskőt tettek, akiket dr. lőkös lászló docens, az egyetem párttitkára és frankó jános kislelud-titkár köszöntött. az ünnepség végén négy idén végzett hallgatót a páter károly emlékéremmel tüntették ki, majd átadták az „egyetemi ifjúságért”, emlékérmeket.

ugyancsak csütörtökön gyöngyösön ünnepélyesen felavatták a kertészeti egyetem kertészeti és agronómiai főiskolai karát és egyidejűleg megnyitották az intézet első tanévét. dr. szücs kálmán, a mezőgazdasági és élelmezésügyi minisztérium szakoktatói főosztályának vezetője dr. somos andrás akadémikus, rektor, majd hodász miklós, a főiskolai kar igazgatója mondott ünnepi beszédet

az ünnepségen elmondották, hogy gyöngyösön eddig felsőfokú mezőgazdasági technikum működött, amely most főiskolai rangot kapott. a kertészeti szakágban a szőlő-és zöldségtermelés, az agronómiában a hegyvidéki gazdálkodás számára képeznek üzem-mérnököket három éves tanulmányi idő alatt. a főiskolához 250 személyes kollégium is tartozik.

/folyt.köv./

- 47 -

18.43/um

NA 1900

bb 70. /tanévnyitó ...2.folyt./um

a szegedi tanárképző főiskola tanévnyitó ünnepségén hegedüs andrás főigazgató köszöntötte a főiskola egykori hallgatóit, a két gyémánt-és a 22 aranydiplomás tanárt, valamint az idei tanévre beiratkozott 360 elsőéves hallgatót.

az első éveknek csaknem felét, 170 hallgatót matematikai-, vagy ezzel kapcsolatos:tehát matematika-fizika, matematika-kémia, matematika- műszaki szakra vették fel. ez arra utal, hogy a főiskola is hozzájárul az országos számítógép-program megvalósításához, illetve a számítástechnikához, az elektronikus számítógépek kezeléséhez is érítő matematikusok képzéséhez. /mt1/

--

bb 71. forradalmi hagyományok címmel kiállítás nyílt a józsef attila művelődési központban

t nn/pá um hi la

1972. szeptember 14.

csütörtökön az angyalföldi józsef attila művelődési központban sólyom gábor, a kisz központi bizottságának politikai munkatársa megnyitotta a „forradalmi hagyományok, című képzőművészeti kiállítást. a tárlatra a fiatal képzőművészek stúdiója számára meghirdetett kisz-pályázat díjnyertes alkotásait válogatták össze. több mint husz festmény, grafika, szobor, érem szemlélteti a művészet eszközeivel, hogyan él tovább napjainkban dózsa, s a tanácsköztársaság emléke. a kiállítást szeptember 23-ig kereshetik fel az érdeklődők, naponta 14 és 20 óra között. /mt1/

--

bb 72. sajtószedésü gombát ettek

i ms/gg bzs la

1972. szeptember 14.

szerdán faragóék gödöllőn. mint már annyiszor ezen a nyáron, a szakértelem hiánya, az óvatosság elmulasztása ezúttal is megboszosulta magát, az egész család gombamérgezést szenvedett. faragó mihályt és feleségét a korányi kórházba, etelka lányukat pedig a heim pál gyermekkórházba szállították a mentők. /mt1/

--

19.20/bzs

- 48 -

NA 1930

bb 73. tehergépkocsi és motorkerékpár karambolja

i ms/gg bzs la

1972. szeptember 14.

csütörtökön vecsés határában a steinmetz szobornál összeütközött egy robur tehergépkocsi egy motorkerékpárral. a motorkerékpár vezetőjét, fenyvesi ernő 28 éves villanyszerelőt a mentők a csepeli kórházba szállították. /mt1/

--

bb 74. elgázolta egy autó

i ms/gg bzs la

1972. szeptember 14.

csütörtökön a xiv. kerületben, a füredi uton a 14 éves dudás jánost. a mentők a fiút a péterfy sándor utcai kórházba szállították. /mt1/

--

b 75. időjárásjelentés

gg bzs la

1972. szeptember 14.

a meteorológiai intézet jelenti szeptember 14-én, csütörtökön este 19 órakor:

hűvös marad az idő

várható időjárás péntek estig: változóan felhős idő, néhány helyen kisebb eső, időnként megélénkülő, változó irányú szél.

várható legmagasabb nappali hőmérséklet pénteken: 15-19 fok között. /mt1/

--

NA 2055

- 49 -

- Vége -